

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

BANCI 2024 PERTANIAN

LAPORAN INTERIM PERHUTANAN & PEMBALAKAN

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

LAPORAN INTERIM BANCI PERTANIAN 2024

PERHUTANAN & PEMBALAKAN

Pemakluman

Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) akan mempengerusikan Jawatankuasa Sistem parameter Komuniti ASEAN Ke-15 (ACSS15) yang bertujuan untuk memperkukuh kerjasama parameter ke arah pembangunan serantau yang mampan.

Malaysia julung kalinya berjaya menduduki tempat pertama di peringkat global di dalam laporan dwitahunan Open Data Inventory (ODIN) 2024/25 dikeluarkan oleh Open Data Watch (ODW) dengan mengatasi 198 buah negara yang lain. Pencapaian ini merupakan lonjakan ketara daripada kedudukan ke-67 dalam penilaian ODIN 2022/23.

Kerajaan Malaysia telah mengisytiharkan 20 Oktober sebagai Hari Statistik Negara (MyStats Day), dengan tema 'Statistik Nadi Kehidupan'. Sementara itu, Hari Statistik Dunia Keempat akan disambut pada 20 Oktober 2025 dengan tema '*Driving Change with Quality Statistics and Data for Everyone*'.

OpenDOSM NextGen adalah medium yang menyediakan katalog data dan visualisasi bagi memudahkan pengguna menganalisis pelbagai data dan boleh diakses melalui portal <https://open.dosm.gov.my>.

Diterbitkan dan dicetak oleh
Jabatan Perangkaan
Malaysia Blok C6 & C7,
Kompleks C,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62514 Putrajaya,
MALAYSIA

Tel.	:	03-8885 7000
Faks	:	03-8888 9248
Portal	:	https://www.dosm.gov.my
Facebook / X / Instagram / YouTube	:	StatsMalaysia
E-mel	:	info@dosm.gov.my (pertanyaan umum)
	:	data@dosm.gov.my (pertanyaan & permintaan data)
Harga	:	RM45.00

Diterbitkan pada Mei 2025

Hakcipta terpelihara

Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar dalam apa-apa bentuk atau alat apa jua pun kecuali setelah mendapat kebenaran daripada Jabatan Perangkaan Malaysia. Pengguna yang mengeluarkan sebarang maklumat dari terbitan ini sama ada yang asal atau diolah semula hendaklah meletakkan kenyataan berikut:

“Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia”

ISBN 978-967-253-923-0

KATA PENGANTAR

Laporan Interim Banci Pertanian 2024 Perhutanan & Pembalakan membentangkan parameter perhutanan & pembalakan di Malaysia bagi tahun rujukan 2023. Penerbitan ini mengandungi maklumat profil pegangan pertanian meliputi pertubuhan serta penemuan parameter banci bagi aktiviti perhutanan & pembalakan.

Penyusunan parameter ini merujuk kepada manual *World Programme for the Census of Agriculture (WCA)* 2020 bagi tempoh 2016 hingga 2025 yang menyarankan negara supaya melaksanakan Banci Pertanian sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh sepuluh tahun. Malaysia merupakan antara negara yang melaksanakan Banci Pertanian pada tahun 2024 bagi tahun rujukan 2023.

Dalam menghasilkan profil dan parameter pertanian melalui pelaksanaan Banci Pertanian 2024, kerjasama strategik antara Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) dengan pemegang taruh iaitu Kementerian Pertanian & Keterjaminan Makanan, Kementerian Perlindungan & Komoditi, Kementerian Sumber Asli & Kelestarian Alam dan Kerajaan Negeri telah terjalin erat bagi menjamin integriti data.

Penerbitan ini memaparkan ringkasan penemuan keseluruhan pengeluaran perhutanan & pembalakan dan jadual parameter terperinci merangkumi kuantiti pengeluaran, kuantiti jualan & nilai jualan. Manakala, nota teknikal menerangkan konsep & definisi dan kata singkatan bagi memudahkan pengguna memahami parameter yang diterbitkan.

Semoga parameter dalam penerbitan ini dapat dimanfaatkan oleh agensi kerajaan untuk tujuan perancangan dan penggubalan dasar, pemantauan serta penilaian keberkesanan program pembangunan pertanian negara. Sementara itu, ahli ekonomi, ahli akademik dan individu boleh menggunakan parameter ini dalam analisis serta penyelidikan sosial dan ekonomi.

DOSM merakamkan setinggi-tinggi penghargaan di atas kerjasama yang diberikan oleh semua pihak yang telah menyumbang secara langsung atau tidak langsung dalam merealisasikan penerbitan ini. Setiap maklum balas dan cadangan untuk penambahbaikan penerbitan ini pada masa akan datang amatlah dihargai.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN

Ketua Perangkawan Malaysia

merangkap Pesuruhjaya Banci Pertanian 2024

Mei 2025

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

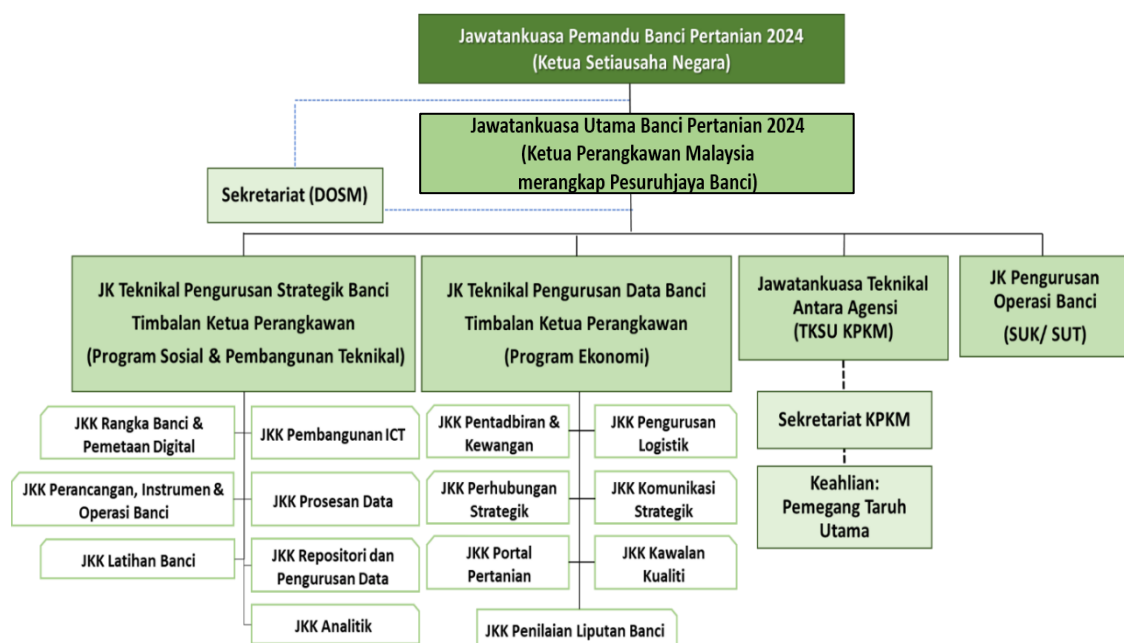
A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of smaller trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a soft sky.

BANCI PERTANIAN 2024

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

BANCI PERTANIAN 2024

Banci Pertanian 2024 merupakan banci keempat dilaksanakan sejak penubuhan Malaysia pada tahun 1963. Pelaksanaan banci ini adalah sejajar dengan manual *World Programme for the Census of Agriculture (WCA)* 2020 yang menyarankan setiap negara ahli melaksanakan Banci Pertanian sekurang-kurangnya sekali bagi tempoh 2016 hingga 2025. Mesyuarat Jemaah Menteri pada 24 November 2023 telah bersetuju supaya Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) di bawah Kementerian Ekonomi melaksanakan Banci Pertanian 2024. Tadbir urus Banci Pertanian 2024 terdiri daripada Jawatankuasa Pemandu Banci yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Negara dan Jawatankuasa Utama Banci yang dipengerusikan oleh Ketua Perangkawan Malaysia selaku Pesuruhjaya Banci serta melibatkan pelbagai agensi pelaksana di peringkat persekutuan dan negeri iaitu Timbalan Pesuruhjaya, Penolong Pesuruhjaya dan Penguasa Daerah. Selain itu hampir tujuh ribu orang terdiri daripada Penyelia dan Pembanci telah dilantik bagi sepanjang tempoh pelaksanaan banci.

Ahli Jawatankuasa Pemandu Banci

Pengerusi : Ketua Setiausaha Negara

Pengerusi Ganti : Ketua Pengarah Perkhidmatan Awam Jabatan Perkhidmatan Awam

Ahli:

- Ketua Setiausaha Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan
- Ketua Setiausaha Perbendaharaan Kementerian Kewangan
- Ketua Setiausaha Kementerian Perlindungan dan Komoditi
- Ketua Setiausaha Kementerian Ekonomi
- Ketua Setiausaha Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
- Timbalan Ketua Setiausaha Kanan Jabatan Perdana Menteri
- Ketua Setiausaha Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam
- Ketua Setiausaha Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah
- Ketua Pengarah Jabatan Wilayah Persekutuan
- Ketua Perangkawan Malaysia
- Setiausaha Kerajaan Negeri

Operasi Banci Pertanian 2024 telah bermula pada 7 Julai 2024 dan tamat pada 31 Oktober 2024. Banci ini telah melalui proses transformasi dengan penggunaan ICT yang terkini bagi aktiviti pembancian melalui sistem MyAgriCensus.

Outcome Banci Pertanian 2024 akan memberi tumpuan kepada agenda nasional dan menjadi penanda aras baharu bagi sektor pertanian negara. Maklumat yang berintegriti dan reliable digunakan sebagai input dalam membuat keputusan berasaskan bukti untuk perancangan, pelaksanaan, pemantauan dan penilaian blueprint pembangunan negara. Satu platform khas iaitu Sistem Integrasi Digital Pangkalan Data Pertanian Bersepadu, TaniStats telah dibangunkan untuk menyediakan data di hujung jari yang dapat memenuhi keperluan pemegang taruh dalam perancangan pembangunan sosio ekonomi. Secara tidak langsung, ia dapat merapatkan jurang digital dalam capaian sumber data yang pelbagai dan kompleks. TaniStats akan mengintegrasikan data pertanian daripada pelbagai sumber dan platform ini menyokong pembangunan dasar yang berasaskan data (*data-driven policy*), mempercepat proses analisis trend dan impak. Ia juga membolehkan perancangan yang lebih bersasar dan responsif terhadap isu semasa. Secara keseluruhan, platform ini menyumbang ke arah tadbir urus sektor pertanian yang lebih strategik, telus dan berimpak tinggi. Platform ini menyebarkan maklumat berkaitan penemuan utama Banci Pertanian 2024, serta pelbagai informasi sokongan lain yang relevan. Halaman utama portal TaniStats ini merangkumi:

- a) Penerangan ringkas mengenai maksud dan fungsi utama TaniStats sebagai sistem bersepadu untuk statistik sektor pertanian;
- b) Rasional dan keperluan pembangunan sistem ini dalam menyokong perancangan dan pemantauan sektor pertanian negara;
- c) Kepentingan sistem ini dalam menyediakan data yang tepat, pantas dan bersepadu untuk pelbagai pihak; dan
- d) Peranan TaniStats dalam memperkukuh dasar, memacu pertumbuhan sektor agromakanan, serta menyokong pembangunan mampan negara.

TaniStats juga mengandungi MyAgroPrice iaitu satu platform interaktif yang memaparkan maklumat terkini harga produk pertanian terpilih dengan liputan siri masa secara bulanan dari tahun 2020 hingga 2024. Papan pemuka ini memaparkan perubahan harga di peringkat rantaian edaran produk pertanian iaitu harga Ladang, Borong dan Runcit mengikut negeri. MyAgroPrice merupakan inovasi yang memberikan maklumat paras dan perubahan harga produk pertanian terpilih yang boleh dimanfaatkan oleh pengguna bagi keputusan kepenggunaan.

Keberhasilan utama banci ini juga adalah berkaitan pengukuhan statistik pertanian. Banci Pertanian kini akan dilaksanakan setiap 10 tahun secara berkala bagi memastikan ketersediaan data baseline yang kemaskini, selari dengan keperluan semasa dan cabaran masa hadapan. Bagi memperkukuhkan ketersediaan data pertanian, survei pertanian jangka pendek akan dilaksanakan secara berkala mulai 2026.

Selain itu, penerbitan Indikator Keterjaminan Makanan secara tahunan, Indeks Pengeluaran Pertanian secara suku tahunan dan Indeks Keterjaminan Makanan akan diterbitkan bagi sumber rujukan dalam merangka hala tuju sektor pertanian negara.

KANDUNGAN

	Muka Surat
Kata Pengantar	iii
Banci Pertanian 2024	vii
Kandungan	xi
Senarai Statistik	xiii
Ringkasan Penemuan	3
Jadual Statistik	35
Nota Teknikal	53
Penghargaan	71
Lampiran	75

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

SENARAI JADUAL

Jadual		Muka surat
Jadual 1.0	Pegangan Pertanian bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023	35
Jadual 1.1	Pegangan Pertanian Pertubuhan bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023	36
Jadual 2.0	Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Kewarganegaraan, Malaysia, 2023	37
Jadual 2.1	Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Jantina, Malaysia, 2023	38
Jadual 2.2	Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan dan Pembalakan mengikut Negeri dan Kumpulan Umur, Malaysia, 2023	39
Jadual 2.3	Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Kumpulan Etnik, Malaysia, 2023	40
Jadual 2.4	Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Taraf Perkahwinan, Malaysia, 2023	41
Jadual 2.5	Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Sijil Tertinggi Diperoleh, Malaysia, 2023	42
Jadual 3.0	Parameter Utama bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023	45
Jadual 3.1	Parameter Utama bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023	46
Jadual 3.2	Kuantiti Pengeluaran bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023	47
Jadual 3.3	Kuantiti Pengeluaran bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023	48
Jadual 3.4	Kuantiti dan Nilai Jualan bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023	49
Jadual 3.5	Kuantiti dan Nilai Jualan bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023	50

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of other trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a bright sky.

RINGKASAN PENEMUAN

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

PROFIL PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU PERHUTANAN & PEMBALAKAN, MALAYSIA, 2023

Jantina

Bilangan Pegangan
Pertanian Individu
7,930

Lelaki
7,419
(93.6%)

Perempuan
511
(6.4%)

Etnik

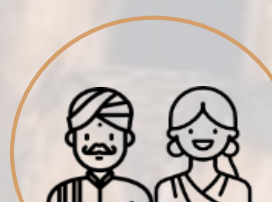
Bumiputera

7,891
(99.5%)

Cina

23
(0.3%)

India

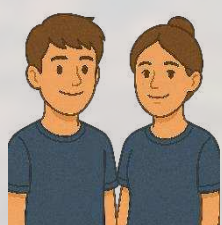
3
(0.04%)

Lain-Lain

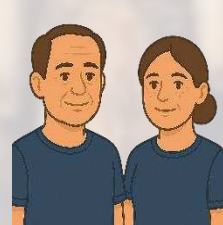
13
(0.16%)

Kumpulan Umur

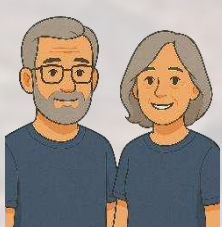
15 - 30 tahun

2,388
(30.1%)

31 - 45 tahun

2,970
(37.5%)

46 - 59 tahun

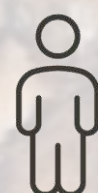
1,707
(21.5%)

60 tahun dan
ke atas

865
(10.9%)

Taraf Perkahwinan

Tidak Pernah
Berkahwin

1,832
(23.1%)

Balu/Duda

538
(6.8%)

Berkahwin

5,450
(68.7%)

Bercerai/
Berpisah

110
(1.4%)

Sijil Tertinggi Diperoleh

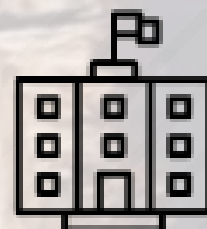
Tiada
Sijil

4,254
(53.6%)

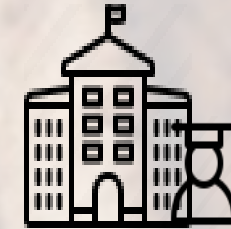
Pendidikan
Rendah

2,214
(27.9%)

Pendidikan
Menengah

1,425
(18.0%)

Pendidikan
Tertiari

37
(0.5%)

Sumber: Banci Pertanian 2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

PARAMETER UTAMA PERHUTANAN & PEMBALAKAN, MALAYSIA, 2023

PEGANGAN
PERTANIAN

8,464

INDIVIDU
7,930

PERTUBUHAN
534

KUANTITI
PENGELUARAN

PERHUTANAN
(KG)
5,396,932

PEMBALAKAN
(M³)
6,567,463

KUANTITI
JUALAN

PERHUTANAN
(KG)
4,873,288

PEMBALAKAN
(M³)
5,981,613

NILAI JUALAN
(RM)

PERHUTANAN
67,405,589

PEMBALAKAN
3,766,956,126

Nota:

1. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.
2. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.
3. Aktiviti perhutanan dan pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

Sumber: Banci Pertanian 2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAIAN MALAYSIA

PARAMETER UTAMA PERHUTANAN

Jumlah

**Pegangan
Pertanian**
7,872

**Kuantiti
Pengeluaran
(kg)**
5,396,932

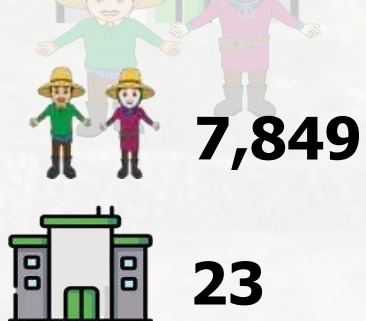
**Kuantiti Jualan
(kg)**
4,873,288

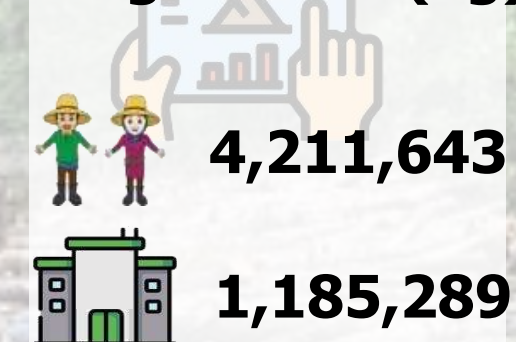
**Nilai Jualan
(RM)**
67,405,589

Mengikut Indikator Utama

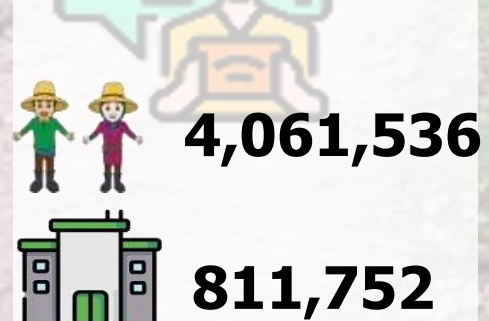
Bilangan Pengusaha

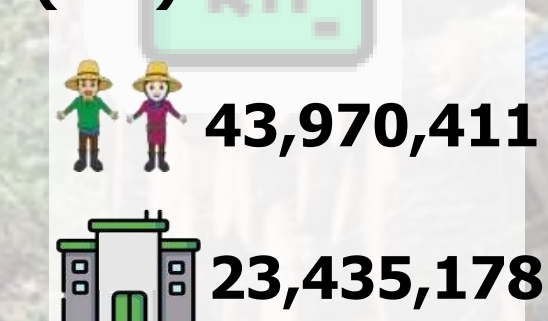
Kuantiti Pengeluaran (kg)

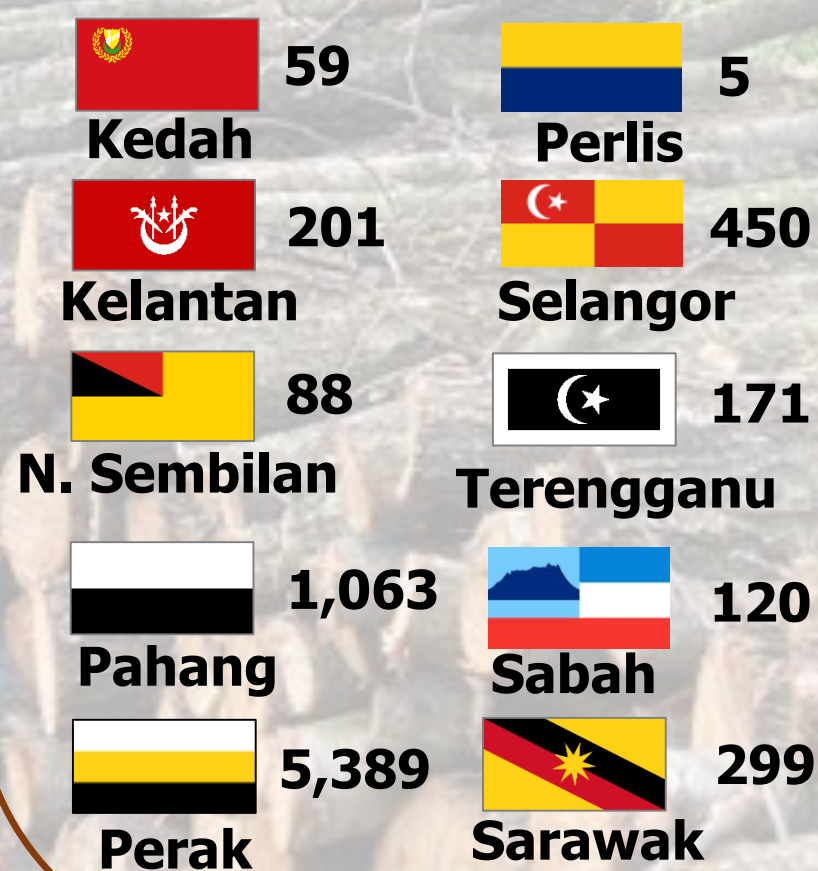
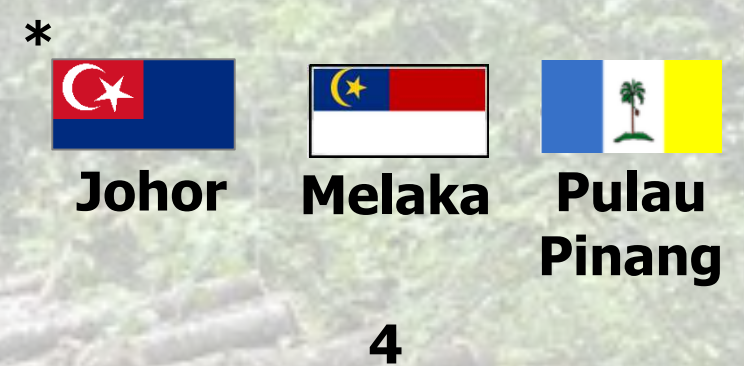
Kuantiti Jualan (kg)

Nilai Jualan (RM)

Bilangan Pegangan Pertanian Mengikut Negeri

Petunjuk: Individu Pertubuhan

Nota:

- * Pegangan pertubuhan pertanian bagi negeri tersebut kurang daripada tiga (3)
- Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.
- Aktiviti pembalakan adalah termasuk Pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.
- Aktiviti perhutanan dan pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.
- W.P = Wilayah Persekutuan

Sumber: Banci Pertanian 2024

@StatsMalaysia

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAIAN MALAYSIA

PARAMETER UTAMA PEMBALAKAN

Jumlah

**Pegangan
Pertanian**
599

**Kuantiti
Pengeluaran
(m³)**
6,567,463

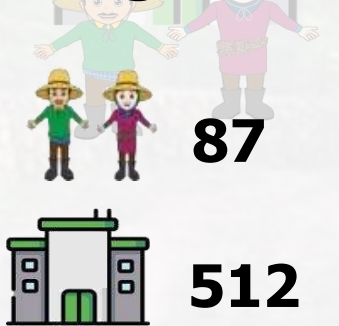
**Kuantiti Jualan
(m³)**
5,981,613

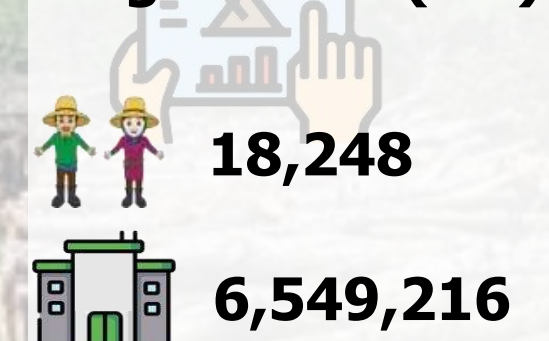
**Nilai Jualan
(RM)**
3,766,956,126

Mengikut Indikator Utama

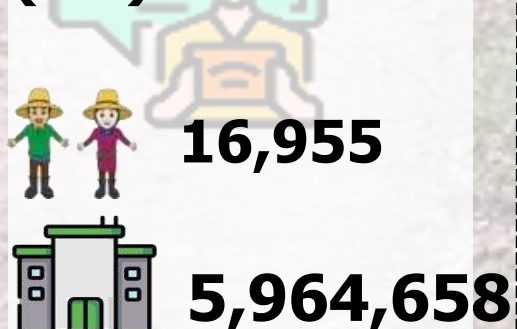
Bilangan Pengusaha

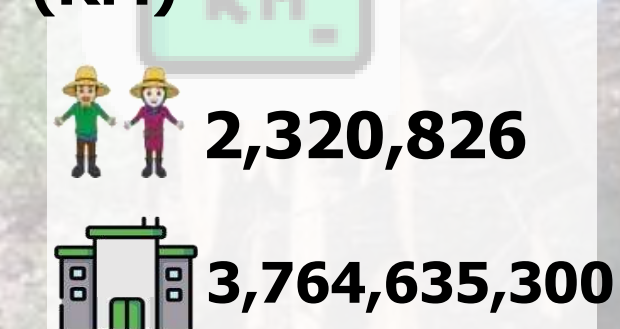
Kuantiti Pengeluaran (m³)

Kuantiti Jualan (m³)

Nilai Jualan (RM)

Bilangan Pegangan Pertanian Mengikut Negeri

Petunjuk: Individu Pertubuhan

Nota:

- * Pegangan pertubuhan pertanian bagi negeri tersebut kurang daripada tiga (3)
- Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.
- Aktiviti pembalakan adalah termasuk Pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.
- Aktiviti perhutanan dan pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

Sumber: Banci Pertanian 2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

PERHUTANAN

Empat Jenis Hasil Hutan Tertinggi Mengikut Nilai Jualan

Isi Rumah

Jenis Hasil Hutan	Kuantiti Pengeluaran (kg)	Kuantiti Jualan (kg)	Nilai Jualan (RM)
 Petai	508,456	499,578	10,213,571
 Buluh	896,414	878,799	8,703,734
 Rotan	265,043	259,902	7,167,754
 Sarang Burung	1,512	1,491	2,913,796

Pertubuhan

Jenis Hasil Hutan	Kuantiti Pengeluaran (kg)	Kuantiti Jualan (kg)	Nilai Jualan (RM)
 Sarang Burung	5,778	5,778	12,089,980
 Buluh	876,661	504,631	5,046,220
 Rotan	176,979	176,929	4,969,575
 Madu Lebah	2,640	2,640	727,865

PEMBALAKAN

Empat Jenis Kayu Balak Tertinggi Mengikut Nilai Jualan

Pertubuhan

Jenis Hasil Hutan	Kuantiti Pengeluaran (m ³)	Kuantiti Jualan (m ³)	Nilai Jualan (RM)
<i>Mixed Light Hardwood</i>	356,348	356,348	374,272,071
Kayu Belian	89,261	89,261	256,096,256
Kayu Keruing	372,573	372,573	250,500,299
Kayu Aracia Mangium	129,890	129,890	233,802,000

Nota:

- Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.
- Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.
- Aktiviti perhutanan dan pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

Sumber: Banci Pertanian 2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

PENDUDUK DAN INDIKATOR DEMOGRAFI

PENDUDUK

Negeri	Penduduk (juta)										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ^P
Malaysia	30.7	31.2	31.6	32.0	32.4	32.5	32.4	32.6	32.7	33.4	34.1
Johor	3.6	3.6	3.7	3.7	3.7	3.8	4.0	4.0	4.0	4.1	4.2
Kedah	2.1	2.1	2.1	2.1	2.2	2.2	2.1	2.2	2.2	2.2	2.2
Kelantan	1.7	1.8	1.8	1.8	1.9	1.9	1.8	1.8	1.8	1.9	1.9
Melaka	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Negeri Sembilan	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Pahang	1.6	1.6	1.6	1.6	1.7	1.7	1.6	1.6	1.6	1.6	1.7
Perak	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.6
Perlis	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Pulau Pinang	1.7	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8
Sabah	3.7	3.7	3.8	3.9	3.9	3.9	3.4	3.4	3.4	3.6	3.7
Sarawak	2.7	2.7	2.7	2.8	2.8	2.8	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
Selangor	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.5	7.0	7.1	7.0	7.2	7.4
Terengganu	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2
W.P. Kuala Lumpur	1.7	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	2.0	2.0	2.0	2.0	2.1
W.P. Labuan	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
W.P. Putrajaya	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

NISBAH JANTINA

Negeri	Nisbah Jantina										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^P	2024 ^e
Malaysia	107	108	108	108	108	108	110	109	109	110	111
Johor	113	113	113	113	113	112	115	114	113	114	116
Kedah	103	103	103	103	103	103	104	104	104	104	104
Kelantan	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101
Melaka	104	105	105	106	106	107	111	111	110	111	113
Negeri Sembilan	109	109	109	109	109	109	108	108	107	108	108
Pahang	114	114	114	114	114	113	113	112	112	113	114
Perak	104	104	104	104	104	104	109	108	108	109	110
Perlis	98	98	99	99	99	99	100	100	100	100	99
Pulau Pinang	103	103	104	104	105	105	105	105	105	105	105
Sabah	110	110	110	110	110	110	109	109	109	109	109
Sarawak	108	109	109	109	109	109	107	107	107	107	107
Selangor	109	109	109	108	108	108	113	112	112	113	115
Terengganu	104	104	104	103	104	103	105	105	105	105	106
W.P. Kuala Lumpur	107	108	109	109	110	110	115	114	113	115	117
W.P. Labuan	105	105	105	105	105	105	106	105	105	105	105
W.P. Putrajaya	91	92	93	93	94	94	96	97	97	97	98

Nota:

i.- Tiada kes

ii.Statistik penduduk bagi tahun 2020-2024 telah disemak semula berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 (Banci 2020) manakala statistik bagi tahun 2012-2019 adalah berasaskan Banci 2010 dan akan disemak semula

Sumber: Jadual Hayat Ringkas, Malaysia, 2022-2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

PENDUDUK DAN INDIKATOR DEMOGRAFI

STRUKTUR UMUR

Negeri	Struktur Umur											
	2021			2022			2023			2024 ^e		
	0-14 tahun	15-64 tahun	65+ tahun	0-14 tahun	15-64 tahun	65+ tahun	0-14 tahun	15-64 tahun	65+ tahun	0-14 tahun	15-64 tahun	65+ tahun
Malaysia	7,684.8	22,601.3	2,290.2	7,579.7	22,754.7	2,363.7	7,569.2	23,347.4	2,485.2	7,554.2	23,894.3	2,610.2
Johor	949.3	2,812.1	258.6	930.9	2,827.4	270.0	914.2	2,904.3	288.8	911.0	2,965.8	309.4
Kedah	536.5	1,436.0	179.1	533.5	1,444.6	185.0	535.0	1,461.5	192.8	534.0	1,482.1	201.4
Kelantan	538.9	1,153.6	119.8	539.0	1,168.9	122.7	536.6	1,195.5	127.7	534.3	1,221.3	132.9
Melaka	234.1	705.3	65.1	234.9	706.7	66.9	234.8	724.4	69.1	233.7	742.5	70.9
Negeri Sembilan	300.9	817.3	86.0	299.4	820.2	88.3	296.5	836.7	91.7	294.8	850.4	94.9
Pahang	418.3	1,079.2	104.0	411.4	1,096.0	106.9	405.8	1,127.3	110.1	398.6	1,156.5	113.1
Perak	573.9	1,707.7	234.2	564.8	1,710.0	239.7	554.1	1,740.0	247.2	545.2	1,769.9	254.5
Perlis	57.3	207.3	23.0	57.6	208.8	23.4	57.3	211.9	23.9	58.0	214.4	24.4
Pulau Pinang	342.9	1,274.5	122.6	336.7	1,275.8	128.5	337.4	1,299.2	136.1	336.7	1,319.7	144.0
Sabah	882.8	2,334.1	195.7	855.9	2,357.6	201.5	878.0	2,502.0	216.8	889.5	2,621.5	231.3
Sarawak	532.5	1,740.0	193.1	521.3	1,753.7	198.5	513.6	1,780.3	208.4	507.2	1,793.1	217.8
Selangor	1,531.6	4,978.7	504.5	1,516.7	5,008.8	524.9	1,532.2	5,119.9	557.6	1,540.8	5,229.0	593.5
Terengganu	333.7	770.0	67.0	336.8	781.1	68.7	340.2	798.1	71.8	343.5	813.8	74.8
W.P. Kuala Lumpur	382.9	1,449.7	131.4	371.6	1,457.0	132.6	364.6	1,504.5	136.6	359.1	1,568.7	139.7
W.P. Labuan	26.0	65.8	4.3	26.0	66.3	4.6	26.2	68.0	4.9	26.2	69.5	5.2
W.P. Putrajaya	43.3	70.3	1.7	43.4	71.8	1.9	42.9	73.9	2.1	41.8	76.2	2.3

KADAR KELAHIRAN KASAR

Negeri	Kadar Kelahiran Kasar (bagi setiap 1,000 penduduk)										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Malaysia	17.8	16.7	17.2	16.7	16.1	15.9	15.5	15.1	14.5	13.5	12.9
Johor	17.5	16.5	17.0	16.8	16.3	16.5	16.3	16.0	14.2	12.4	12.0
Kedah	18.2	17.2	17.7	17.5	17.0	17.1	16.5	15.9	15.9	15.4	14.2
Kelantan	22.4	21.6	22.8	22.2	21.4	21.4	20.6	19.6	20.2	19.2	18.5
Melaka	16.9	16.0	16.7	16.4	16.0	15.8	15.6	15.2	13.9	13.1	13.0
Negeri Sembilan	16.9	16.3	17.3	16.9	16.4	16.2	16.2	15.5	14.3	13.9	13.2
Pahang	17.7	17.2	18.1	17.5	17.0	16.7	16.2	15.5	15.9	15.3	14.6
Perak	15.5	14.5	14.9	14.7	14.4	14.0	13.5	13.2	12.7	12.2	11.7
Perlis	17.3	16.7	18.4	17.4	17.5	17.6	17.2	16.0	14.4	14.2	12.9
Pulau Pinang	14.7	12.9	13.6	13.1	12.7	12.3	11.7	11.4	11.3	10.7	10.2
Sabah	16.9	15.7	15.6	14.7	13.7	13.6	13.6	13.6	14.5	12.2	12.8
Sarawak	16.8	15.3	15.4	14.7	13.9	13.6	13.1	13.1	14.4	12.7	12.5
Selangor	18.9	17.5	18.0	17.5	16.6	16.3	15.8	15.2	13.4	12.8	11.9
Terengganu	23.5	22.9	23.7	23.8	23.3	23.1	23.0	21.8	23.6	22.5	21.3
W.P. Kuala Lumpur	15.9	14.7	15.6	14.5	14.4	13.8	13.5	13.4	11.7	10.7	10.1
W.P. Labuan	19.6	19.1	19.9	20.5	18.1	17.3	17.1	16.9	18.0	15.9	14.2
W.P. Putrajaya	40.2	37.3	37.9	34.6	30.4	28.8	24.7	22.3	19.6	18.3	15.7

Nota:

i.- Tiada kes

ii.Statistik penduduk bagi tahun 2020-2024 telah disemak semula berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 (Banci 2020) manakala statistik bagi tahun 2012-2019 adalah berasaskan Banci 2010 dan akan disemak semula

Sumber: Jadual Hayat Ringkas, Malaysia, 2022-2024

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA

PENDUDUK DAN INDIKATOR DEMOGRAFI

KADAR KEMATIAN KASAR

Negeri	Kadar Kematian Kasar (bagi setiap 1,000 penduduk)										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Malaysia	4.7	4.7	4.9	5.0	5.1	5.3	5.3	5.4	5.1	6.9	6.3
Johor	5.0	5.1	5.0	5.2	5.5	5.6	5.6	5.8	5.1	6.7	6.3
Kedah	6.1	6.1	6.3	6.5	6.5	6.7	6.7	6.6	6.4	8.6	8.1
Kelantan	6.0	6.0	6.1	6.1	6.0	6.1	6.1	6.1	6.1	7.7	7.3
Melaka	5.4	5.5	5.4	5.6	5.8	6.0	5.9	6.0	5.5	7.1	6.6
Negeri Sembilan	5.6	5.8	5.9	6.1	6.2	6.4	6.5	6.4	5.8	7.6	7.1
Pahang	5.0	5.2	5.2	5.3	5.5	5.6	5.6	5.5	5.5	6.5	6.8
Perak	6.8	6.7	6.9	7.0	7.2	7.2	7.4	7.5	7.2	8.5	8.9
Perlis	6.9	7.2	6.8	7.1	7.5	8.0	8.1	7.9	6.8	7.8	8.4
Pulau Pinang	5.6	5.7	5.8	6.0	6.2	6.2	6.4	6.2	6.1	8.0	7.4
Sabah	2.3	2.3	3.3	3.4	3.4	3.6	3.6	3.8	4.3	5.5	5.1
Sarawak	4.4	4.3	4.4	4.5	4.6	4.7	5.0	5.0	5.8	7.1	6.7
Selangor	3.7	3.7	3.7	3.9	4.1	4.2	4.2	4.3	3.6	6.0	4.7
Terengganu	5.6	5.8	5.7	5.8	5.8	5.8	5.8	5.9	5.9	7.2	7.3
W.P. Kuala Lumpur	4.1	4.2	4.4	4.3	4.5	4.6	4.7	5.0	4.2	6.8	5.1
W.P. Labuan	2.7	2.7	2.9	2.6	2.9	2.5	2.9	3.0	3.4	5.4	4.0
W.P. Putrajaya	1.8	2.1	2.4	2.3	1.9	2.6	2.2	2.0	1.9	2.3	2.2

JANGKA HAYAT KETIKA LAHIR

Negeri	Jangkaan Hayat Ketika Lahir (Lelaki & Perempuan)										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ^p	2024 ^e
Malaysia	74.5	74.6	74.4	74.4	74.6	74.8	74.7	74.0	73.8	74.0	75.2
Johor	74.3	74.3	74.2	74.1	74.3	74.4	74.3	73.6	73.5	73.8	74.9
Kedah	73.1	73.1	72.9	73.0	73.1	73.4	73.1	72.2	71.7	71.7	73.0
Kelantan	71.9	72.0	72.0	72.2	72.4	72.6	72.2	71.6	71.4	71.8	73.2
Melaka	74.5	74.6	74.5	74.5	74.7	74.9	74.0	73.1	73.0	73.2	74.3
Negeri Sembilan	73.5	73.6	73.4	73.4	73.5	73.8	73.3	73.1	72.9	73.1	74.0
Pahang	73.1	73.2	73.3	73.4	73.6	73.9	72.9	72.6	72.4	72.3	73.1
Perak	74.0	74.0	74.0	73.9	74.0	74.2	73.7	73.3	73.0	72.9	73.8
Perlis	73.0	73.0	72.4	72.0	72.0	72.0	72.8	72.4	72.3	72.4	73.5
Pulau Pinang	74.8	74.8	74.8	74.9	75.2	75.5	74.2	73.7	73.5	73.7	74.7
Sabah	73.5	73.8	74.2	74.2	74.2	74.2	74.3	73.4	73.1	73.8	75.1
Sarawak	76.3	76.3	76.3	76.2	76.4	76.3	75.1	74.5	74.3	74.5	75.2
Selangor	75.1	75.1	75.1	75.1	75.4	75.7	77.4	76.4	76.2	76.5	78.0
Terengganu	71.3	71.4	71.6	71.8	72.1	72.2	71.7	71.3	71.0	71.1	72.2
W.P. Kuala Lumpur	76.1	76.2	76.6	76.5	76.7	76.9	76.4	75.1	75.1	75.3	76.2
W.P. Labuan	76.1	76.3	77.4	77.3	77.6	77.6	75.4	74.5	74.4	76.2	77.8
W.P. Putrajaya	71.7	72.1	72.3	72.2	73.3	73.8	74.5	74.6	74.2	74.0	74.5

Nota:

i.- Tiada kes

ii.Statistik penduduk bagi tahun 2020-2024 telah disemak semula berasaskan Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 (Banci 2020) manakala statistik bagi tahun 2012-2019 adalah berasaskan Banci 2010 dan akan disemak semula

Sumber: Jadual Hayat Ringkas, Malaysia, 2022-2024

1.0 PENGENALAN

Laporan interim ini membentangkan parameter utama perhutanan & pembalakan berdasarkan Banci Pertanian 2024 bagi tahun rujukan 2023. Paramater yang dipaparkan dalam laporan interim ini meliputi pegangan pertanian individu dan pertubuhan yang menjalankan aktiviti perhutanan & pembalakan bagi tujuan jualan. Pegangan pertanian bagi aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi atau alamat pertubuhan yang terlibat dalam aktiviti perhutanan. Manakala pegangan pertanian bagi aktiviti pembalakan adalah merujuk kepada lokasi pembalakan.

Aktiviti perhutanan & pembalakan merujuk kepada:

i. Pegangan Pertanian Individu

Merujuk kepada individu yang menjalankan aktiviti kutipan hasil hutan bukan kayu (antaranya seperti madu, daun pisang, buluh) dan sisa/serpihan pembalakan (seperti kayu getah, kayu bakau dan lain-lain jenis kayu) dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM), Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak

ii. Pegangan Pertanian Pertubuhan

Merujuk kepada pertubuhan yang diberikan lesen untuk menjalankan aktiviti pengumpulan hasil hutan dan pembalakan termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau, kayu jaras, kayu arang-arang dan kayu balak seperti kayu meranti, kayu chengal, kayu belian dan lain-lain. Liputan jenis kayu dalam Banci Pertanian ini adalah berbeza dengan laporan JPSM, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak dimana hanya meliputi kayu balak sahaja.

Selain itu, laporan ini turut mengandungi maklumat kuantiti pengeluaran, kuantiti jualan dan nilai jualan bagi negeri yang melaksanakan aktiviti perhutanan & pembalakan. Parameter bagi maklumat ini adalah merujuk kepada lokasi individu dan pertubuhan bagi aktiviti perhutanan, manakala aktiviti pembalakan merujuk kepada kawasan aktiviti pembalakan dilaksanakan.

2.0 LATAR BELAKANG

2.1 DEFINISI BAGI STATUS HUTAN

Status hutan yang diberi kebenaran untuk membuat aktiviti pembalakan dan hasil hutan bukan kayu adalah seperti berikut:

i. Hutan tanah bermilik (milikan swasta)

Hutan tanah milikan swasta adalah hutan yang dimiliki oleh individu, syarikat, atau entiti swasta lain. Ini bermaksud bahawa sebidang tanah yang ditutupi oleh hutan tersebut adalah milik peribadi dan bukan milik kerajaan atau masyarakat umum. Hutan tanah milikan swasta boleh diurus dan dimanfaatkan mengikut kepentingan pemiliknya yang mungkin merangkumi eksploitasi kayu, pengeluaran bahan bukan kayu, pemuliharaan atau matlamat lain.

ii. Hutan tanah kerajaan

Hutan tanah kerajaan menurut seksyen 5, Kanun Tanah Negara 1965 (Akta 56/1965) ialah semua tanah di dalam negeri itu (termasuk sebanyak mana dasar mana-mana sungai dan tepi pantai laut, seperti yang termasuk di dalam wilayah negeri itu atau batas perairan wilayah) selain daripada:

- a. Tanah berimilik;
- b. Tanah rizab;
- c. Tanah lombong; dan
- d. Mana-mana tanah yang di bawah peruntukan mana-mana undang-undang yang berkaitan dengan hutan (sama ada diluluskan sebelum atau permulaan Akta ini), pada masa itu adalah hutan simpanan.

iii. Hutan simpanan kekal

Menurut Seksyen 2, Akta Perhutanan Negara 1984 (Akta 313), Hutan Simpanan Kekal (HSK) ertinya mana-mana tanah yang dijadikan atau disifatkan telah dijadikan HSK di bawah Akta ini. Kawasan tersebut ditadbir sepenuhnya oleh Jabatan Perhutanan Negeri dan semua hasil hutan dalam kawasan ini adalah milik Kerajaan Negeri.

iv. Ladang hutan kekal

Kawasan yang ditanam dengan pokok atau tumbuh-tumbuhan hutan, sama ada daripada spesies tempatan atau dagang, dengan kaedah tanaman secara terbuka yang luasnya tidak kurang daripada 50 hektar.

2.2 KONSEP PERHUTANAN & PEMBALAKAN

Perhutanan & pembalakan pula merujuk kepada pengelasan daripada Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 seperti berikut:

i. Pembalakan

Termasuk pengeluaran kayu balak untuk industri berasas kayu, pengeluaran kayu balak yang digunakan dalam bentuk belum diproses seperti kayu cerucuk, kayu pagar dan kayu jaras, pengumpulan dan pengeluaran kayu api serta pengeluaran kayu arang dalam hutan (menggunakan kaedah tradisional). Pengeluaran dalam aktiviti ini adalah dalam bentuk kayu balak, reja kayu atau kayu api. Meliputi aktiviti kutipan/pengumpulan sisa/serpihan kayu balak.

ii. Pengumpulan produk hasil hutan bukan kayu

Termasuk pengumpulan produk hasil hutan bukan kayu dan hasil hutan lain yang tumbuh liar seperti rotan, damar, madu lebah, pucuk paku, daun pisang dan lain-lain.

Banci Pertanian 2024 bagi sektor Perhutanan & pembalakan tidak termasuk aktiviti pemburuan dan penjeratan serta penangkapan haiwan liar sama ada hidup atau mati.

3.0 PARAMETER PERHUTANAN & PEMBALAKAN

Perhutanan & pembalakan merekodkan 8,464 pegangan pertanian yang terdiri daripada 7,930 orang dan 534 pertubuhan terlibat dalam aktiviti Perhutanan & pembalakan. Aktiviti hasil hutan bukan kayu mencatatkan kuantiti jualan oleh pegangan pertanian individu sebanyak 4.1 juta kilogram dan 0.8 juta kilogram bagi pertubuhan. Nilai jualan aktiviti hasil hutan bukan kayu bagi individu dan pertubuhan masing-masing merekodkan sebanyak RM43.97 juta dan RM23.44 juta. Aktiviti pembalakan yang didominasi oleh pertubuhan pula merekodkan kuantiti jualan sebanyak 5.98 juta meter padu dengan nilai jualan sebanyak RM3,766.96 juta.

3.1 PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU

Jantina

Individu yang terlibat dalam aktiviti hasil hutan bukan kayu dan pembalakan pada tahun 2023 adalah seramai 7,930 individu yang terdiri daripada 7,419 orang lelaki (93.6%) dan 511 orang wanita (6.4%). Perak mempunyai bilangan individu yang tertinggi dengan sumbangan berjumlah 68.0 peratus (5,389 individu) diikuti Pahang 1,072 individu (13.5%) dan seterusnya Selangor seramai 450 individu (5.7%). Ketiga-tiga negeri ini menyumbang 87.2 peratus daripada keseluruhan individu yang terlibat dalam aktiviti hasil hutan bukan kayu dan pembalakan.

Jadual 1: Pegangan Pertanian Individu mengikut Negeri dan Jantina, Malaysia, 2023

Negeri	Lelaki	Perempuan	Jumlah
Malaysia	5,503	2,427	7,930
Kedah	50	9	59
Kelantan	191	11	202
Negeri Sembilan	72	17	89
Pahang	921	151	1,072
Perak	3,428	1,961	5,389
Perlis	4	1	5
Selangor	379	71	450
Terengganu	159	14	173
Sabah	67	57	124
Sarawak	228	134	362
Lain-lain Negeri	4	1	5

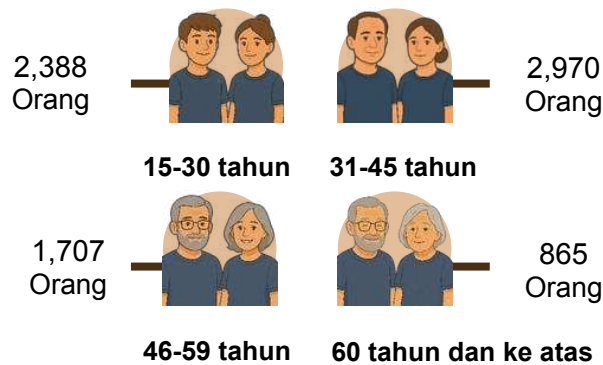
Nota : Lain-lain Negeri merujuk kepada Johor, Melaka dan Pulau Pinang yang mempunyai pegangan pertanian individu kurang atau sama dengan tiga pegangan.

Kumpulan Umur

Mengikut struktur kumpulan umur, terdapat 37.5 peratus (2,970 individu) pegangan pertanian individu adalah terdiri dari kumpulan umur 31 hingga 45 tahun. Perak merekodkan bilangan individu tertinggi dalam kumpulan umur ini iaitu 1,975 orang, diikuti Pahang (462 orang) dan Selangor (194 orang). Bagi kumpulan kumpulan umur 15 hingga 30 tahun memberikan sumbangan 30.1 peratus (2,388 orang). Perak merekodkan jumlah pegangan pertanian individu tertinggi dalam kumpulan ini iaitu 1,928 orang diikuti Pahang (202 orang) dan Selangor (114 orang).

Kumpulan umur 45 hingga 59 tahun merekodkan sebanyak 1,707 pegangan pertanian individu. Bagi kumpulan umur 60 tahun ke atas pula adalah 865 orang seperti di Paparan 1. Perak mencatatkan jumlah pegangan tertinggi bagi kedua-dua kumpulan umur ini iaitu masing-masing mencatatkan seramai iaitu 1,042 orang dan 444 orang.

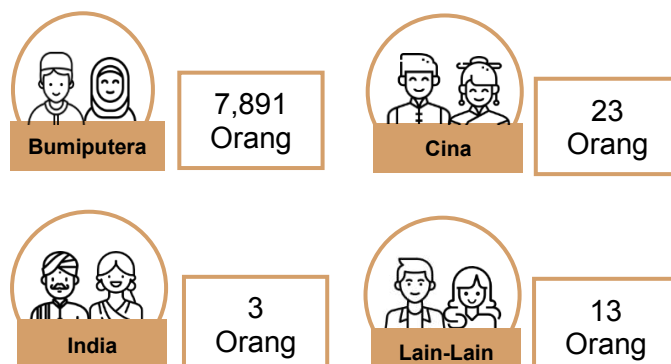
Paparan 1: Pegangan Pertanian Individu Mengikut Struktur Umur, Malaysia, 2023

Kumpulan Etnik

Bagi bilangan pegangan pertanian individu mengikut etnik pula, ianya melibatkan kesemua warganegara Malaysia yang meliputi etnik Bumiputera merekodkan jumlah individu tertinggi iaitu 7,891 orang. Diikuti etnik Cina (23 orang), Lain-lain (13 orang) dan India (3 orang). Selain itu, pegangan pertanian bagi aktiviti ini adalah terdiri dari warganegara keseluruhannya.

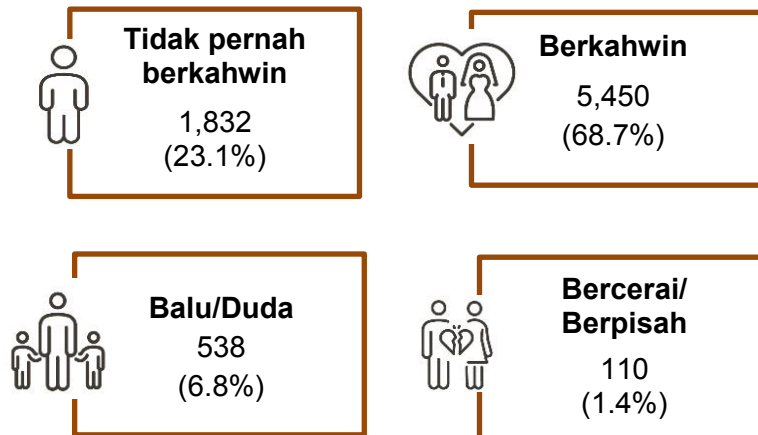
Paparan 2: Pegangan Pertanian Individu Mengikut Etnik, Malaysia, 2023

Taraf Perkahwinan

Pegangan pertanian individu bagi perhutanan & pembalakan mengikut taraf perkahwinan merekodkan bilangan yang tertinggi adalah bagi status berkahwin iaitu 5,450 orang (68.7%), diikuti dengan tidak pernah berkahwin seramai 1,832 orang (23.1%). Selain itu bagi status balu/ duda merekod 538 orang (6.8%) dan bercerai/berpisah seramai 110 orang (1.4%).

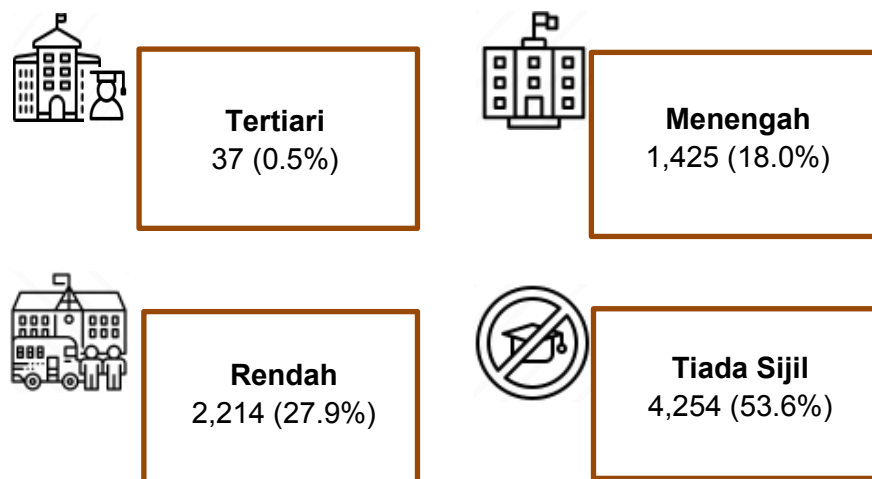
Paparan 3: Pegangan Pertanian Individu Perhutanan & pembalakan mengikut Sijil Taraf Perkahwinan, Malaysia, 2023

Sijil Tertinggi Diperolehi

Banci Pertanian 2024 merekodkan bilangan pegangan pertanian individu bagi sijil diperoleh yang tertinggi adalah dalam kategori tiada sijil iaitu 4,254 orang (53.6%). Manakala pendidikan rendah adalah 2,214 orang (27.9%), diikuti pendidikan menengah merekodkan 1,425 orang (18.0%) dan tertiar 37 orang (0.5%).

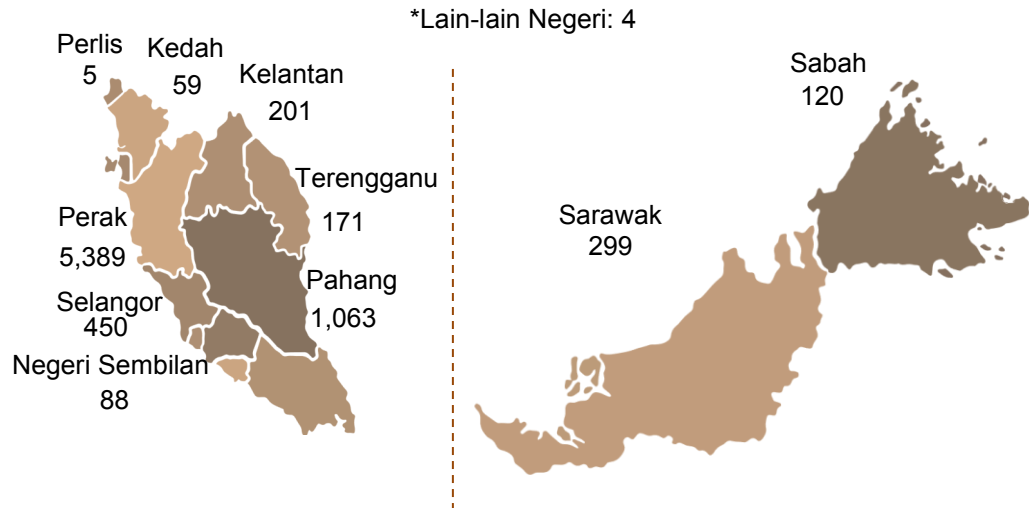
Paparan 4: Pegangan Pertanian Individu Perhutanan & pembalakan mengikut Sijil Tinggi Diperolehi, Malaysia, 2023

3.1.1 PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU BAGI AKTIVITI HASIL HUTAN BUKAN KAYU

Pegangan pertanian individu bagi aktiviti hasil hutan bukan kayu pada tahun 2023 merekodkan 7,849 pegangan dengan didahului oleh Perak, iaitu 5,389 orang dan diikuti oleh Pahang 1,063 orang. Selangor berada di kedudukan ketiga bagi pegangan pertanian individu dengan 450 orang. Johor, Melaka dan Pulau Pinang merekodkan pegangan individu kurang atau sama daripada tiga pegangan.

Paparan 5: Pegangan Pertanian Individu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

*merujuk kepada negeri Johor, Melaka dan Pulau Pinang
Peta tidak mengikut skala sebenar

3.1.2 PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU BAGI AKTIVITI PEMBALAKAN

Pegangan pertanian individu bagi aktiviti pembalakan pula merekodkan 87 pegangan dengan Sarawak mencatatkan 64 orang, diikuti oleh Pahang, 10 orang dan Pahang empat orang. Johor, Kelantan, Negeri Sembilan, Perak dan Terengganu merekodkan pegangan individu kurang atau sama daripada tiga pegangan.

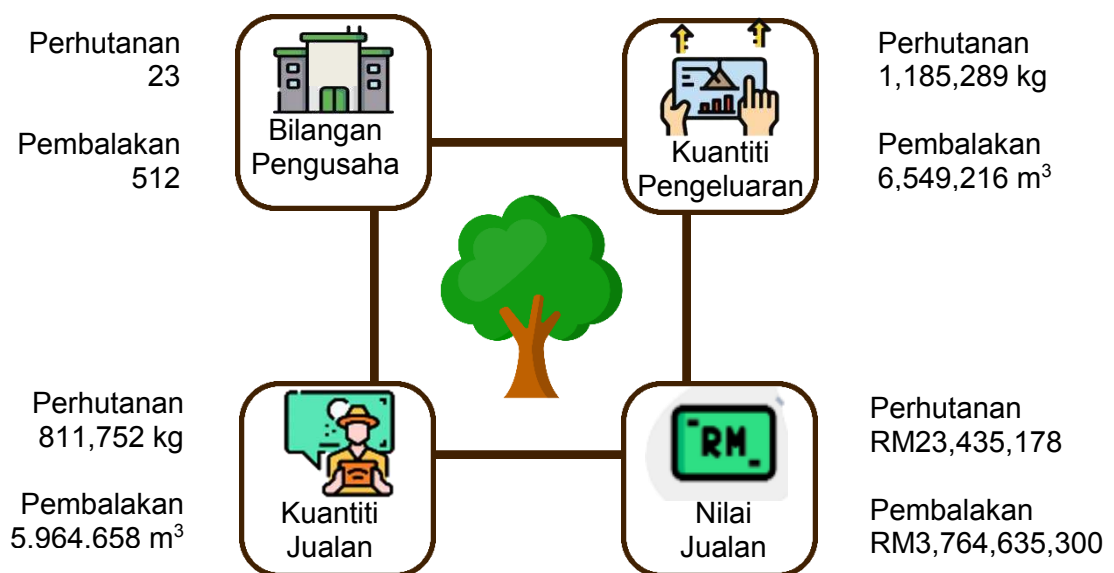
Paparan 6: Pegangan Pertanian Individu bagi Aktiviti Pembalakan, Malaysia, 2023

3.2 PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Pertubuhan yang terlibat dalam aktiviti Perhutanan & pembalakan pada tahun 2023 adalah 534 pertubuhan secara keseluruhan. Pegangan pertanian perhutanan merekodkan 23 pertubuhan dengan kuantiti jualan 0.8 juta kilogram dan nilai jualan RM23.44 juta. Manakala bagi aktiviti pembalakan pula melibatkan 512 pertubuhan dan mencatatkan kuantiti pengeluaran 6.5 juta meter padu dengan nilai jualan RM3.76 bilion. Perak merekodkan bilangan pertubuhan tertinggi iaitu 124 pertubuhan diikuti Sarawak dengan 115 pertubuhan dan Kedah 99 pertubuhan. Ketiga-tiga negeri ini menyumbang 63.0 peratus kepada keseluruhan pertubuhan dalam aktiviti Perhutanan & pembalakan.

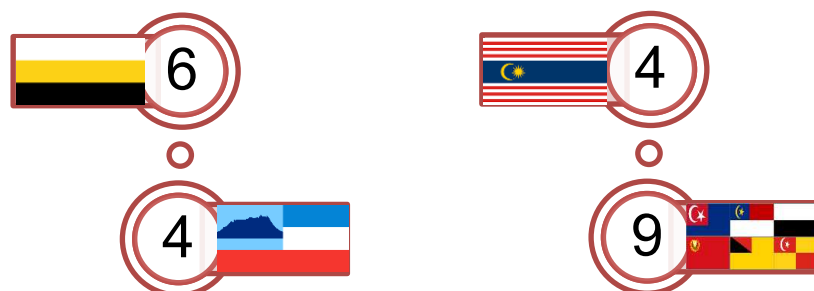
Paparan 7: Parameter bagi Pegangan Perhutanan & pembalakan, Malaysia, 2023

3.2.1 PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN AKTIVITI PERHUTANAN

Aktiviti perhutanan merekodkan jumlah keseluruhan kuantiti pengeluaran hasil hutan bukan kayu adalah 1,185.3 ribu kilogram dengan melibatkan 23 pertubuhan. Perak mencatatkan bilangan tertinggi dengan 6 pegangan, diikuti oleh Sabah dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur masing-masing dengan empat. Data ini menunjukkan tahap penglibatan yang berbeza-beza di antara negeri dalam aktiviti hasil hutan bukan kayu.

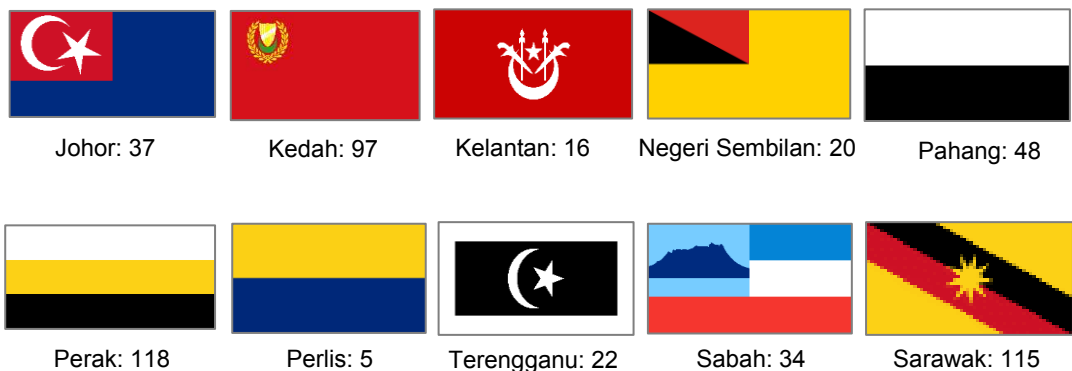
Paparan 8: Pegangan Pertubuhan bagi Aktiviti Perhutanan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

3.2.2 PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN AKTIVITI PEMBALAKAN

Aktiviti pembalakan pula merekodkan 6,549.2 ribu meter padu pengeluaran pada tahun 2023 berdasarkan kepada Banci Pertanian 2024. Kuantiti jualan mencatatkan 5,964.7 ribu meter padu dengan penghasilan jualan RM3.76 bilion oleh 512 pertubuhan. Perak mencatatkan bilangan pegangan pertanian pertubuhan tertinggi 118, diikuti oleh Sarawak dan Kedah masing-masing dengan 115 dan 97. Manakala tiada aktiviti pembalakan di Melaka, Pulau Pinang, Selangor dan W.P. Kuala Lumpur pada tahun 2023.

Paparan 9: Pegangan Pertubuhan bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

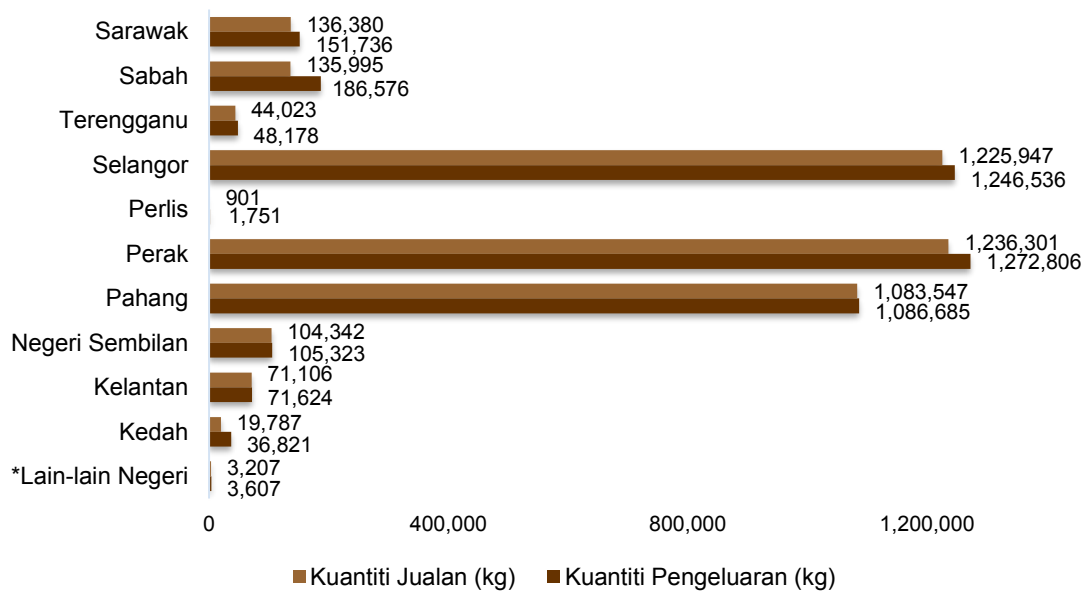

4.0 KUANTITI PENGELUARAN DAN KUANTITI JUALAN

4.1 AKTIVITI PERHUTANAN & PEMBALAKAN BAGI PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU

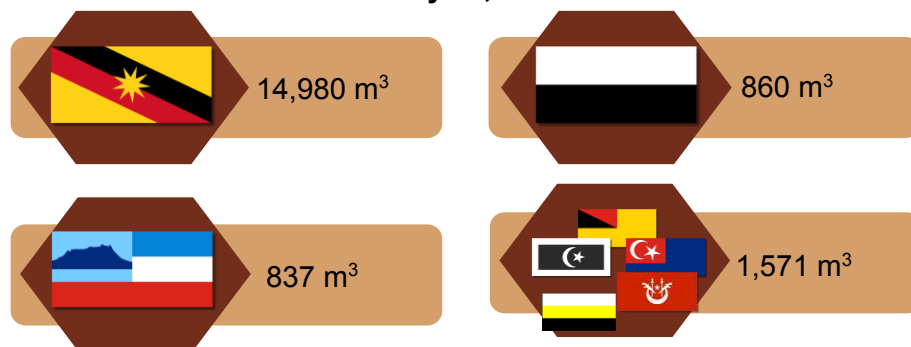
Pegangan individu merekodkan kuantiti pengeluaran bagi aktiviti perhutanan bukan kayu pada 2023 adalah 4,211.6 ribu kilogram dengan 96.4 peratus adalah dijual. Perak merupakan pengeluar utama bagi aktiviti ini dengan mencatatkan 1,272.8 ribu kilogram dan diikuti oleh Selangor dengan 1,246.5 ribu kilogram. Pahang berada dikedudukan ketiga dengan mencatatkan 1,086.7 ribu kilogram hasil hutan bukan kayu. Manakala bagi Perlis pula merekodkan kuantiti pengeluaran 1.75 ribu kilogram dengan 51.5 peratus adalah untuk jualan.

Carta 1: Kuantiti Pengeluaran dan Kuantiti Jualan bagi Pegangan Individu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Aktiviti pembalakan merekodkan kuantiti pengeluaran 18.3 ribu meter padu berdasarkan kepada 87 pegangan pertanian individu. Daripada keseluruhan pengeluaran ini, 92.9 peratus adalah dijual dengan majoritinya disumbangkan oleh Sarawak dan Pahang.

Paparan 10: Kuantiti Pengeluaran bagi Aktiviti Perhutanan Berasaskan Kayu, Malaysia, 2023

4.2 AKTIVITI PERHUTANAN BUKAN KAYU BAGI PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Secara keseluruhan, sebanyak 23 pertubuhan telah terlibat dalam pengeluaran hasil hutan bukan kayu, dengan jumlah pengeluaran mencecah 1,185.3 ribu kilogram. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 811.8 ribu kilogram adalah untuk jualan, menghasilkan nilai keseluruhan RM23.44 juta.

Perak mencatatkan pengeluaran hasil hutan bukan kayu yang tertinggi iaitu 1,048.0 ribu kilogram dan 64.5 peratus adalah untuk tujuan jualan. Manakala Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Sabah pula masing-masing mengeluarkan 3.0 ribu kilogram dan 0.3 ribu kilogram.

Jadual 2: Kuantiti Pengeluaran dan Kuantiti Jualan bagi Perhutanan, Malaysia, 2023

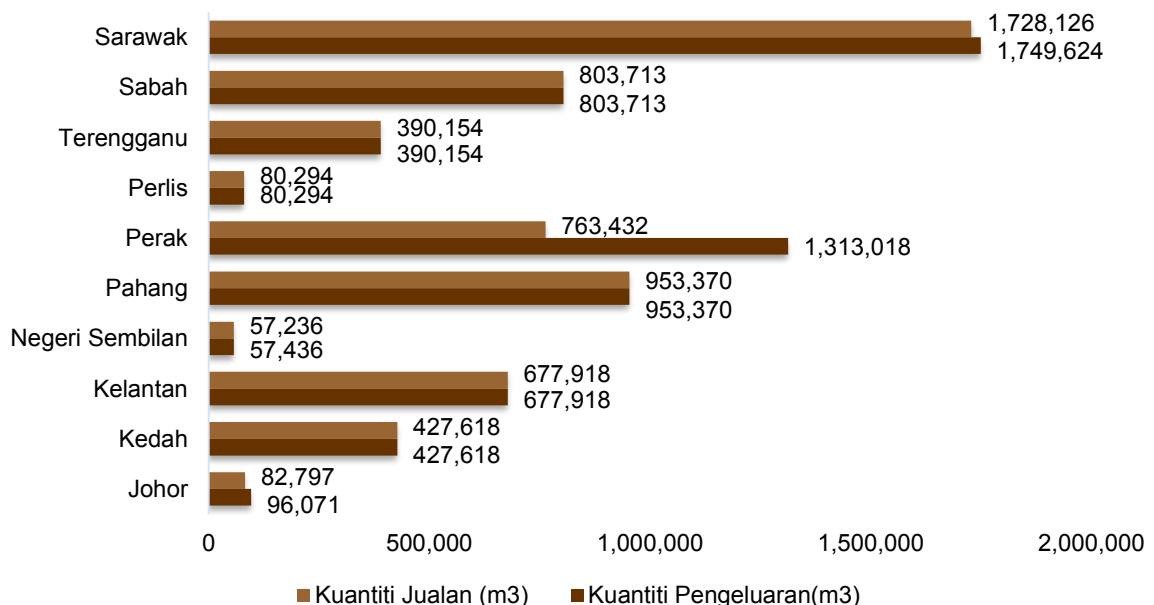
Negeri	Kuantiti Pengeluaran (kg)	Kuantiti Jualan (kg)
Malaysia	1,185,289	811,752
Perak	1,048,044	676,044
Sabah	257	257
W.P. Kuala Lumpur	2,980	1,664
*Lain-Lain Negeri	134,008	133,787

*merujuk kepada negeri Johor, Kedah, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang dan Selangor

4.3 AKTIVITI PEMBALAKAN BAGI PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Kuantiti pengeluaran bagi aktiviti pembalakan pada tahun 2023 adalah 6,549.2 ribu meter padu dan 91.1 peratus daripadanya adalah untuk jualan. Selebihnya diproses untuk penghasilan produk berasaskan kayu kayan. Sarawak mendahului negeri lain dari segi pengeluaran dengan 1,749.6 ribu meter padu dan hampir keseluruhannya adalah untuk jualan (98.8%). Perak pula merekodkan pengeluaran yang kedua tertinggi iaitu 1,313.0 ribu meter padu dengan 58.1 peratus dijual. Ini diikuti oleh Pahang dan Sabah yang masing-masing mencatatkan kuantiti pengeluaran dan jualan pada 953.4 ribu meter padu dan 803.7 ribu meter padu. Negeri Sembilan mencatatkan pengeluaran yang terendah bagi aktiviti pembalakan dengan 57.4 ribu meter padu dan diikuti oleh Perlis, 80,3 ribu meter padu.

Carta 2: Kuantiti Pengeluaran dan Kuantiti Jualan bagi Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

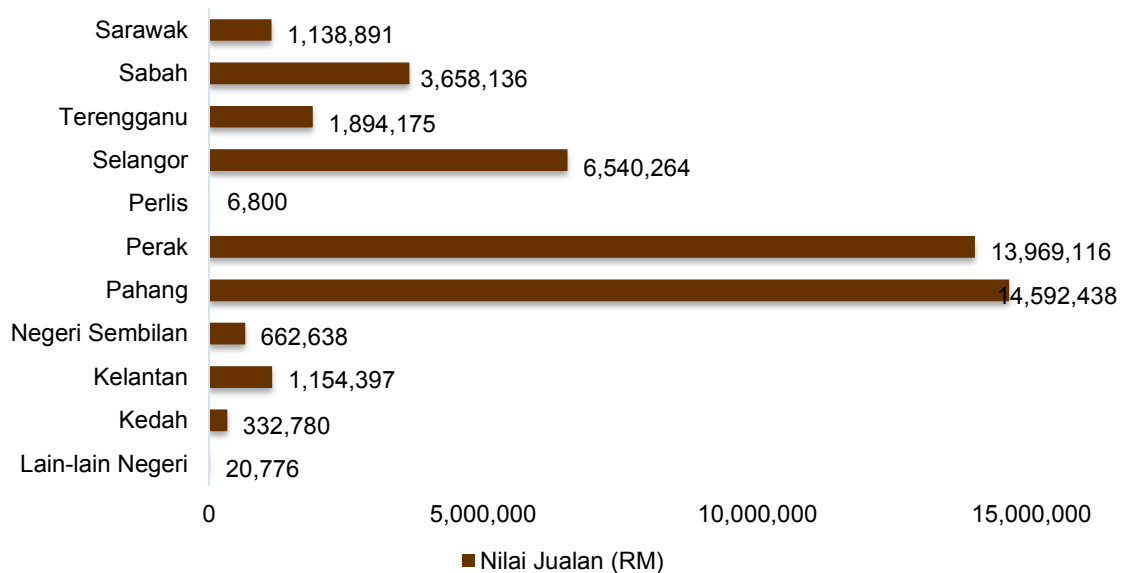
Nota: Aktiviti pembalakan adalah termasuk Pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambil kira Pengeluaran kayu balak sahaja.

5.0 NILAI JUALAN

5.1 NILAI JUALAN BAGI PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU

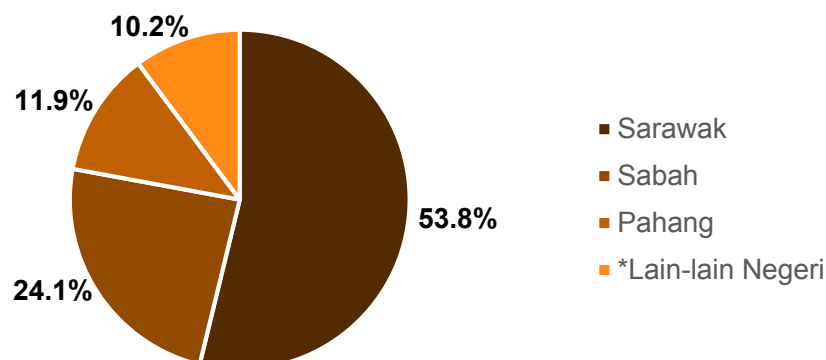
Pegangan pertanian individu bagi hasil hutan bukan kayu mencatatkan nilai jualan RM43.97 juta pada 2023. Pahang mencatatkan nilai jualan tertinggi dengan RM14.59 juta, dan diikuti oleh Perak (RM13.97 juta), Selangor (RM6.54 juta) dan Sabah (RM3.66 juta).

Carta 3: Nilai Jualan bagi Pegangan Pertanian Individu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Aktiviti pembalakan yang dikeluarkan oleh pegangan pertanian individu di Sarawak, Sabah dan Pahang menyumbang 89.6 peratus kepada keseluruhan nilai jualan RM2.32 juta.

Carta 4: Sumbangan Nilai Jualan bagi Hasil Hutan Berasaskan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

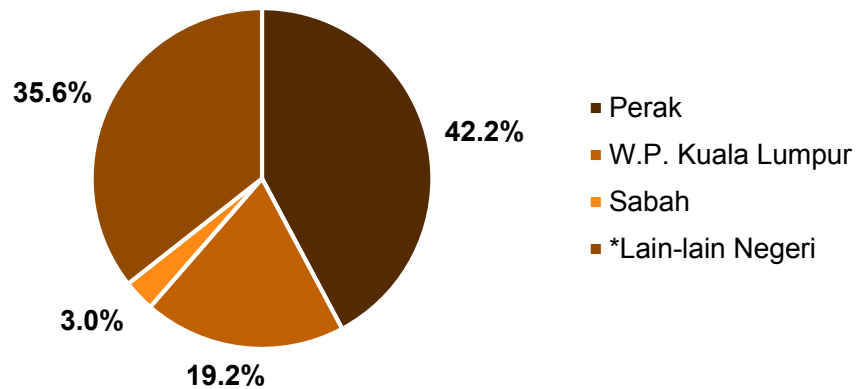

*merujuk kepada negeri Johor, Kelantan, Negeri Sembilan dan Terengganu

5.2 NILAI JUALAN PERHUTANAN OLEH PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Aktiviti perhutanan merekodkan nilai jualan RM23.44 juta, hasil jualan bagi 811,8 ribu kilogram hasil hutan bukan kayu. Perak mendominasi hasil jualan dengan menyumbang 42.2 peratus atau RM9.89 juta. W.P. Kuala Lumpur pula mencatatkan jualan RM4.49 juta dan Sabah RM0.71 juta. Lain-lain negeri yang menjalankan aktiviti perhutanan merekodkan jualan RM8.35 juta, menyumbang 35.6 peratus kepada keseluruhan nilai jualan aktiviti ini.

Carta 5: Sumbangan Nilai Jualan bagi Aktiviti Perhutanan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

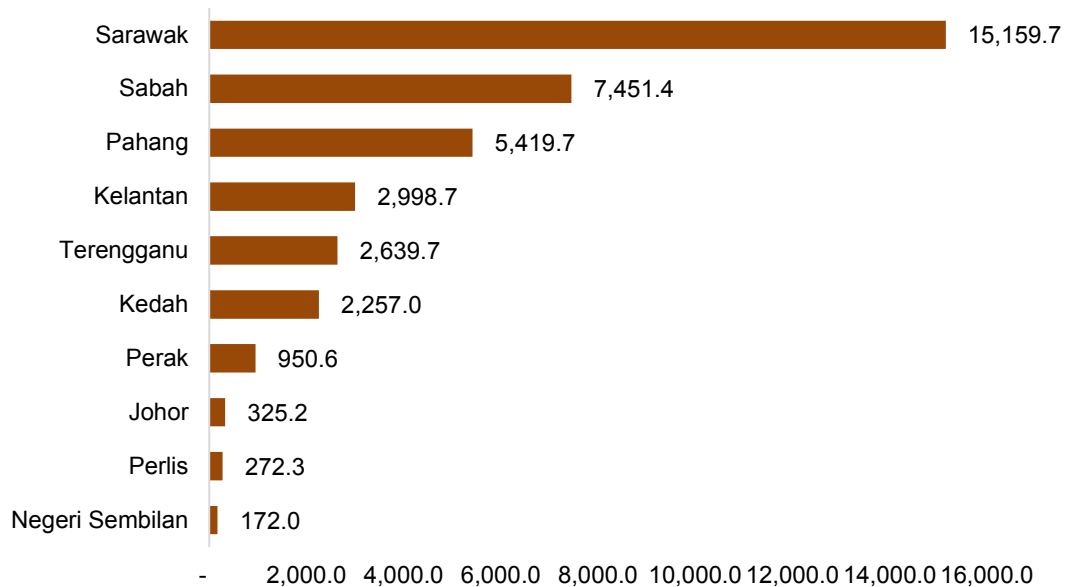
*merujuk kepada negeri Johor, Kedah, Kelantan, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang dan Selangor

5.3 NILAI JUALAN PEMBALAKAN OLEH PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Nilai jualan aktiviti pembalakan pada tahun 2023 merekodkan RM3.76 bilion dengan majoritinya adalah hasil jualan dari Sarawak yang menyumbang 40.3 peratus (RM1.52 bilion). Sabah merekodkan nilai jualan kedua tertinggi iaitu RM745.14 juta dan diikuti oleh Pahang RM541.97 juta hasil daripada jualan keseluruhan kuantiti pengeluaran. Ketiga-tiga negeri ini menyumbang 74.5 peratus daripada nilai jualan aktiviti pembalakan di Malaysia.

Aktiviti pembalakan oleh pegangan pertanian pertubuhan memperoleh nilai jualan yang tertinggi bagi kayu jenis mixed light hardwood iaitu RM374.27 juta. Ini diikuti oleh jenis kayu belian dan kayu keruing dengan masing-masing merekodkan nilai jualan RM256.10 juta dan RM250.50 juta. Aktiviti ini juga turut mengeluarkan kayu aracia mangium yang menghasilkan nilai jualan RM233.80 juta pada tahun 2023.

Carta 6: Kedudukan Nilai Jualan aktiviti pembalakan mengikut negeri, Malaysia, 2023.

Nota: Aktiviti pembalakan adalah termasuk Pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira Pengeluaran kayu balak sahaja.

6.0 HASIL UTAMA AKTIVITI PERHUTANAN

6.1 PEGANGAN PERTANIAN INDIVIDU

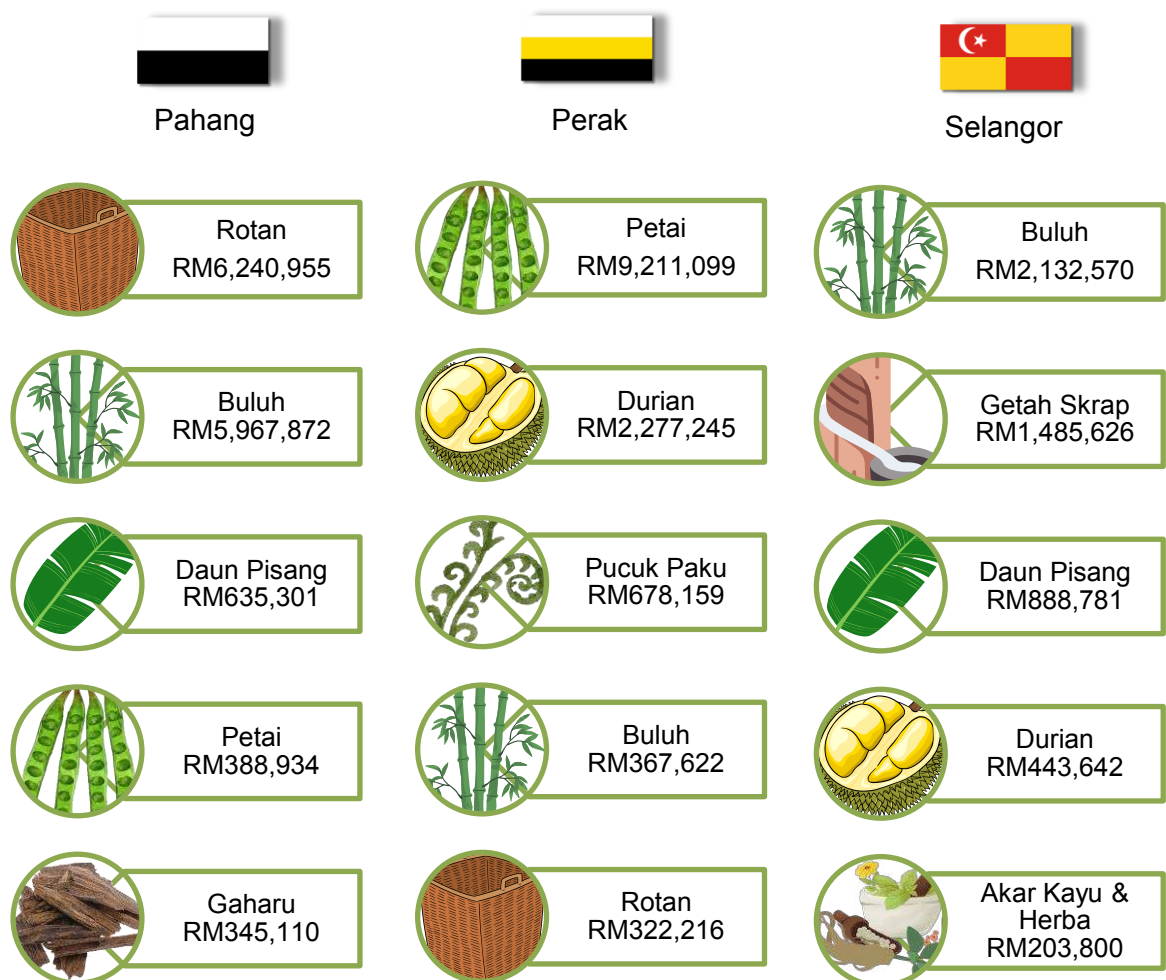
Hasil jualan yang tertinggi untuk aktiviti hasil hutan bukan kayu bagi pegangan pertanian individu adalah dengan penjualan petai iaitu RM10.21 juta. Kemudian diikuti oleh buluh dan rotan dengan masing-masing merekodkan RM8.70 juta dan RM7.13 juta. Pada masa yang sama, durian mencatatkan jualan RM2.77 juta dan daun pisang RM1.83 juta.

Paparan 11 : Nilai Jualan 6 Teratas bagi Jenis Hasil Hutan Bukan Kayu, Malaysia, 2023

Jenis Hasil Hutan	Nilai Jualan (RM)
 Petai	10,213,571
 Buluh	8,703,734
 Rotan	7,167,754
 Sarang Burung	2,913,796
 Durian	2,727,577
 Daun Pisang	1,856,509

Penyumbang utama kepada hasil jualan untuk aktiviti hasil hutan bukan kayu adalah Pahang, Perak dan Selangor dengan sumbangan 79.8 peratus kepada keseluruhan jualan. Antara jenis hasil bukan kayu yang utama bagi ketiga-tiga negeri tersebut adalah seperti berikut:

Paparan 12: Hasil Jualan bagi Tiga Negeri Penyumbang Utama mengikut Jenis Hasil Hutan Teratas, Malaysia 2023

Nota: Merujuk kepada individu yang menjalankan aktiviti kutipan hasil hutan bukan kayu (antaranya seperti madu, daun pisang, buluh) dan sisa/serpihan pembalakan (seperti kayu getah, kayu bakau dan lain-lain jenis kayu) dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM), Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak

6.2 PEGANGAN PERTANIAN PERTUBUHAN

Jenis hasil hutan bukan kayu yang mencatatkan nilai jualan tertinggi oleh pertubuhan adalah sarang burung dengan RM12.09 juta, diikuti oleh buluh RM5.05 juta. Rotan pula mencatatkan nilai jualan ketiga tertinggi iaitu RM4.97 juta. Ketiga-tiga jenis hasil hutan ini telah menyumbang 94.3 peratus kepada nilai jualan bagi aktiviti perhutanan.

Paparan 13: Hasil Utama bagi Aktiviti Perhutanan, Malaysia, 2023

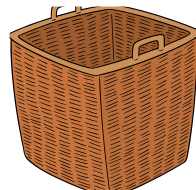
RM12,089,980

RM5,046,220

RM4,969,575

RM727,865

7.0 JENIS KAYU UTAMA BAGI AKTIVITI PEMBALAKAN

Kayu Balak merupakan penyumbang utama bagi nilai jualan iaitu RM3.70 bilion. Ini diikuti oleh kayu getah RM37.92 juta dan kayu bakau/ jaras/ arang-arang dengan nilai jualan RM24.77 juta. Sarawak merupakan pengeluar utama kayu balak dengan nilai jualan RM1.52 bilion. Manakala, Kedah mendominasi pengeluaran kayu getah dengan nilai jualan RM16.37 juta. Perak pula merupakan pengeluar terbesar untuk kayu jenis bakau/ jaras/ arang-arang, RM17.47 juta.

Paparan 14: Nilai Jualan bagi Aktiviti Pembalakan, Malaysia, 2023

Kayu Balak
RM3.70 bilion

Kayu Getah
RM37.92 juta

Kayu Bakau/ Kayu Jaras/
Kayu Arang-arang
RM24.77 juta

Nota: Aktiviti pembalakan adalah termasuk Pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambil kira Pengeluaran kayu balak sahaja.

ANALISIS SIRI MASA IMPORT EKSPORT KAYU KAYAN

Luqman Hakim bin Mohomad Salehin¹, Nor Fatimah Bt Mohamad¹,

Mohd Saiful bin Husain¹, Mazreha Ya'akub¹

Bahagian Imbangan Pembayaran, Jabatan Perangkaan Malaysia

ABSTRAK

Anugerah hutan yang tidak ternilai memberikan peluang kepada negara untuk menghasilkan dapatan melalui aktiviti pembalakan. Namun begitu, aktiviti ini perlu berpanduan kepada pendekatan yang lestari bagi memastikan kelangsungan anugerah ini berpanjangan dan terus memberi manfaat kepada ekonomi negara. Kajian ini dilaksanakan untuk melihat siri masa import eksport bagi produk kayu kayan berdasarkan kepada data yang diperolehi daripada MTIB. Kebergantungan terhadap import eksport kayu kayan bagi tempoh beberapa tahun kedepan dapat dijangka dengan menggunakan kaedah analisis siri masa dan perancangan untuk perkembangan aktiviti ini dapat dibuat disamping pengawalan terhadap kelestarian hutan dapat dikekalkan.

Katakunci: Hutan, Pembalakan, Siri Masa

1. PENGENALAN

Hutan hujan tropika yang dimiliki oleh Malaysia merupakan satu anugerah alam yang tidak ternilai kerana memiliki hutan hujan tropika tertua dan subur di dunia. Ia menjadi tempat simpanan khazanah kehidupan seperti flora dan fauna yang unik, di samping menyediakan pelbagai perkhidmatan ekosistem seperti penyerapan karbon, penapisan air, serta pengawalan suhu dan iklim². Justeru itu, anugerah alam ini secara langsung dapat memberikan peluang kepada negara dalam meneroka aktiviti pertanian secara sihat.

Sektor pertanian memainkan peranan penting dalam pembangunan negara. Sektor ini sangat penting bagi manusia, dan kemampanan industri ini amat bergantung kepada peranan kita semua sebagai rakyat Malaysia. Menyelusuri kembali selepas kemerdekaan Malaysia, sektor pertanian merupakan nadi utama kepada pertumbuhan ekonomi Malaysia pada masa itu. Dominasi sektor pertanian kepada pertumbuhan ekonomi negara hanya sehingga 1980-an dan mula diambil alih oleh sektor Pembuatan sebagai sektor utama yang menyumbang kepada pembangunan ekonomi Malaysia.

Dasar Perhutanan Malaysia telah diluluskan pada tahun 2021 oleh Mesyuarat Majlis Tanah Negara ke-78 yang berkaitan dengan perhutanan di Semenanjung Malaysia dikenali sebagai Dasar Perhutanan Semenanjung Malaysia (DPSM)³. Dasar ini merangkumi aspek-aspek

¹ Perangkawan di Bahagian Perangkaan Imbangan Pembayaran, Jabatan Perangkaan Malaysia

² Muhammad, Z., & Yacob, S. (2020). Sejarah perubahan kawasan berhutan di negeri Perak 1965–2010: Analisis data Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia dan Jabatan Pertanian. *Sejarah: Journal of the History Department, University of Malaya*, 29(2), 161-189.

³ Dasar Perhutanan Malaysia, (2021) Kementerian Tenaga dan Sumber Asli.

pengurusan hutan secara berkekalan berkaitan pemuliharaan, dan perlindungan pelbagai biologi, mitigasi kesan perubahan iklim, memperkasa penyelidikan dan pembangunan serta perkongsian maklumat. Ini selari dengan kajian yang dilaksanakan oleh Pingking dan Hussin pada 2023 yang mana menyatakan bahawa hutan merupakan aset alam semula jadi yang amat bernilai kerana perannya dalam mengekalkan keseimbangan ekologi, menyokong pembangunan ekonomi, dan menyumbang kepada kesejahteraan sosial manusia⁴.

Salah satu aktiviti yang berkait rapat dengan sektor pertanian ialah aktiviti pembalakan. Aktiviti pembalakan ini selalunya dilaksanakan oleh pengusaha pertubuhan dengan mendapat kebenaran daripada Jabatan Perhutanan Negeri terlebih dahulu.

2. PEMBALAKAN

Pembalakan merupakan salah satu daripada aktiviti pertanian yang memberi sumbangan kepada pertumbuhan ekonomi negara. Secara umumnya, pembalakan merujuk kepada aktiviti penebangan pokok di kawasan hutan untuk mendapatkan kayu atau bahan lain yang boleh digunakan untuk pelbagai tujuan seperti pembinaan, pembuatan kertas, bahan bakar dan lain-lain.

Terdapat pelbagai panduan dan teknik dalam pembalakan telah diperkenalkan bagi membantu melestarikan hutan seperti Sistem Pengurusan Pemilihan (*Selective Management System*) atau SMS^{2,5}. SMS memfokus kepada kaedah dalam pengurusan hutan yang melibatkan penebangan pokok-pokok tertentu yang dipilih secara selektif, tanpa menebang keseluruhan kawasan hutan. Sistem ini bertujuan untuk menjaga keseimbangan ekosistem hutan sambil membenarkan pengambilan hasil hutan seperti pembalakan, dengan cara yang lebih mampan. Melalui sistem ini, panduan dalam pemilihan pokok yang matang dan sihat diperkenalkan dan aktiviti pembalakan juga dilakukan secara berperingkat bagi membolehkan hutan terus berkembang dengan penebangan yang minimum. Selain itu, sistem ini juga bertujuan untuk memelihara kepelbagaian biologi dan struktur ekosistem hutan dan seterusnya menggalakkan pemulihan dan pertumbuhan pokok baharu secara lebih baik.

² Muhammad, Z., & Yacob, S. (2020). Sejarah perubahan kawasan berhutan di negeri Perak 1965–2010: Analisis data Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia dan Jabatan Pertanian. *Sejarah: Journal of the History Department, University of Malaya*, 29(2), 161-189.

⁴ Pingking, A., & Hussin, R. (2023). Cabaran pemuliharaan hutan melalui pendekatan penglibatan komuniti dan pihak berkepentingan di Malaysia dan Indonesia: Tinjauan literatur. *Journal of Borneo Social Transformation Studies (JOBSTS)*, 9(1).

⁵ Victoria Kubota et al. (2018) Effects of selective management system on biomass structure and forest sustainability: A case study of a tropical rainforest in Peninsular Malaysia

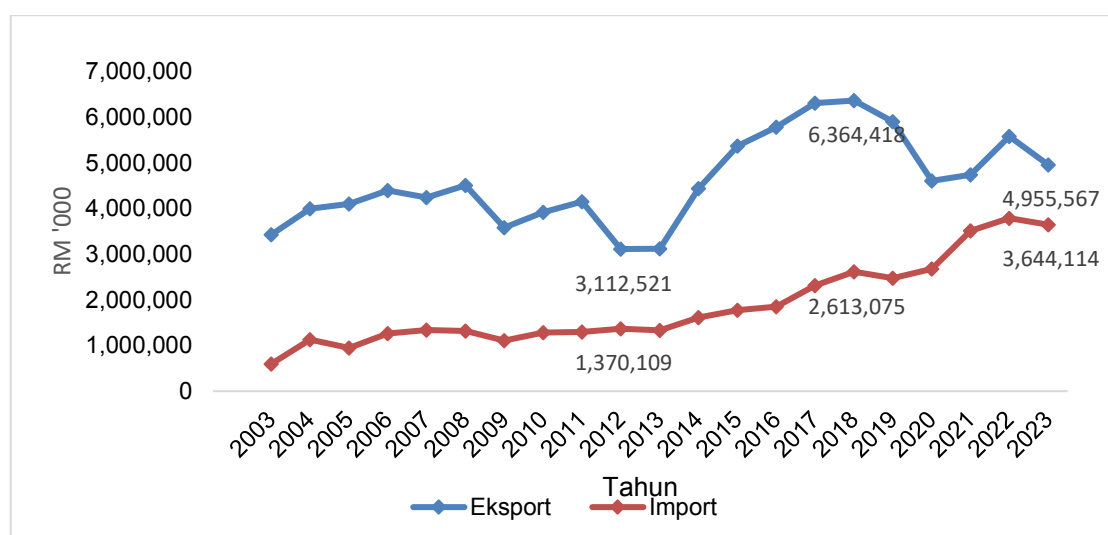
Selain sistem SMS, penambahbaikan teknik pembalakan telah diperkenalkan iaitu pembalakan kurang impak (*Reduced Impact Logging*) atau RIL⁶. Teknik RIL dilaksanakan selari dengan teknologi yang ada seperti jentera “*logfisher*” dimana ia juga mengambil kira kesan penilaian alam sekitar (EIA), Kriteria dan Petunjuk Malaysia (MC&I), standard dan amalan pengurusan hutan untuk mengurangkan kesan negatif, seterusnya bagi membolehkan produk kayu negara mendapat pensijilan.

Pembalakan yang dilakukan secara terkawal dan mampan mampu untuk memberikan manfaat kepada negara dari segi ekonomi, sosial dan alam sekitar. Antara manfaat kepada ekonomi adalah sebagai sumber pendapatan kepada negara dan juga komuniti melalui penjualan kayu dan juga produk-produk berkaitan kayu kayan seperti bahan binaan, perabot, kertas dan lain-lain.

2.1 EKSPORT DAN IMPORT KAYU KAYAN

Bagi memahami perkembangan semasa dalam industri kayu-kayan, analisis terhadap data eksport dan import produk kayu-kayan dari tahun 2014 hingga 2023 adalah penting. Graf di bawah menunjukkan perbandingan antara jumlah eksport dan import dalam tempoh tersebut, sekali gus memberi gambaran tentang corak perdagangan serta tahap permintaan dan penawaran pasaran antarabangsa.

Graf 1: Statistik Siri Masa bagi Eksport dan Import Kayu Kayan

Sumber: Malaysian Timber Industry Board (MTIB)

Berdasarkan data eksport dan import produk kayu-kayan utama dari tahun 2003 hingga 2023, eksport secara umumnya mencatatkan nilai yang lebih tinggi berbanding import sepanjang tempoh dua dekad tersebut. Nilai eksport menunjukkan trend yang berubah-ubah

⁶ Prof Madya Dr. Mohd Hasmadi Ismail, (2017) Pembalakan Kurang Impak (RIL) menjamin kelestarian hutan negara.

namun kekal dominan, dengan peningkatan ketara bermula sekitar tahun 2014 hingga mencapai kemuncak pada tahun 2018. Namun, berlaku penurunan pada tahun 2019 dan 2020, sebelum kembali meningkat semula pada tahun 2021 dan 2022. Walau bagaimanapun, pada tahun 2023, eksport mencatatkan sedikit penurunan.

Import pula menunjukkan pola pertumbuhan yang lebih stabil dan perlahan dalam tempoh tersebut. Dari tahun 2003 hingga 2020, nilai import meningkat secara berperingkat. Kenaikan ketara nilai import dapat dilihat pada tahun 2021 dan 2022 namun, pada tahun 2023, import mencatatkan sedikit penurunan walaupun masih berada pada paras yang tinggi berbanding tahun-tahun sebelumnya.

Secara keseluruhannya, meskipun eksport mencatatkan nilai yang lebih tinggi berbanding import, namun jurang antara kedua-duanya semakin mengecil, khususnya selepas tahun 2020. Hal ini menggambarkan peningkatan kebergantungan terhadap bahan kayu-kayan dari luar negara serta perubahan dinamik dalam industri kayu-kayan negara.

3. METODOLOGI

Kajian ini dilaksanakan dengan menggunakan data sekunder. Fakta dan angka berkaitan dengan data import eksport produk kayu kayan diperolehi daripada sumber Malaysian Timber Industry Board (MTIB).

3.1 Analisis Deskriptif

Statistik deskriptif adalah cabang statistik yang memfokuskan untuk merumuskan dan menghuraikan ciri-ciri utama set data. Statistik deskriptif bertujuan untuk memberikan gambaran keseluruhan yang jelas dan ringkas tentang data itu sendiri.

3.2 Analisis Siri Masa

Analisis siri masa adalah kaedah statistik yang digunakan untuk menganalisis dan menginterpretasi data yang dikumpul dan direkodkan dari semasa ke semasa. Bagi tujuan menganggarkan item dalam eksport Akaun Semasa, analisis siri masa telah digunakan dalam kajian ini. Semua item yang menyumbang kepada eksport akaun semasa akan dianggarkan menggunakan kaedah trend:

3.3 Kaedah Trend

- *Exponential smoothing forecast*
- *Holt's linear trend method*
- *Damped trend methods*

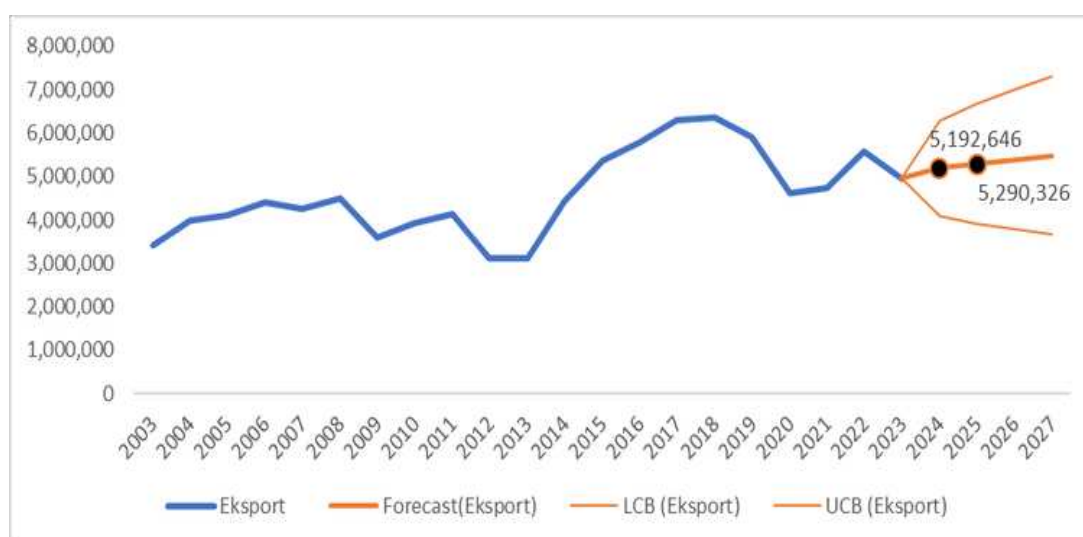
4. KEPUTUSAN

Analisis deskriptif bagi data eksport dan import menunjukkan bahawa purata eksport bagi tempoh 21 tahun adalah RM4.6 bilion dan berada diantara RM3.1 bilion hingga RM6.4 bilion. Purata bagi import pula adalah RM1.9 bilion dengan nilai import terendah adalah RM0.6 bilion dan nilai tertinggi import pada RM3.8 bilion.

Jadual 3: Ringkasan Statistik (RM '000')

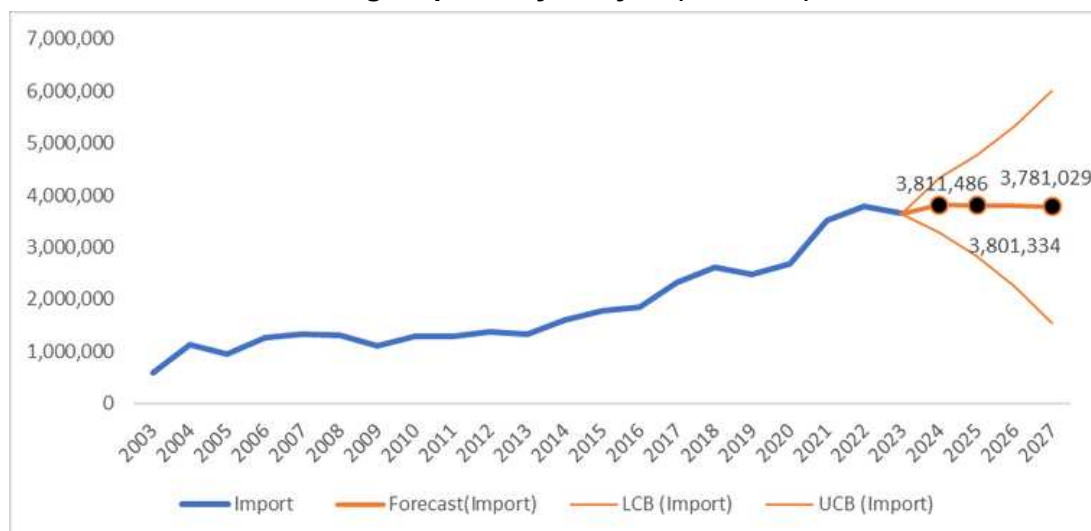
Pembolehubah	Pemerhatian	Purata	Sisihan Piawai	Minimum	Maksimum
Eksport	21	4,600,487	953,718	3,112,521	6,364,418
Import	21	1,868,669	903,411	597,465	3,789,156

Graf 2: Analisis Siri Masa Bagi Eksport Kayu Kayan (RM '000')

Nota: LCB: Lower Confidence Bound, UCB: Upper Confidence Bound

Analisis siri masa telah dilaksanakan bagi eksport dan import produk kayu kanyan. Analisis ini menggunakan kaedah linear trend untuk menganggarkan eksport dan import bagi tempoh empat tahun akan datang. Berdasarkan kepada analisis ini eksport kayu dijangka akan terus meningkat dengan kadar perlahan bagi tempoh yang dianggarkan dengan merekodkan nilai eksport RM5.19 bilion pada tahun 2024 dan terus meningkat kepada RM5.29 bilion pada tahun 2025.

Graf 3: Analisis Siri Masa Bagi Import Kayu Kayan (RM '000')

Nota: LCB: Lower Confidence Bound, UCB: Upper Confidence Bound

Import kayu kanyan 2024 diunjurkan pada RM3.81 bilion, meningkat 4.59 peratus berbanding import 2023. Prestasi import ini dijangka akan menurun secara perlahan untuk tahun yang seterusnya dan dijangka akan merekodkan RM3.78 bilion pada 2027. Secara ringkas, daripada analisis siri masa yang dilaksanakan ini menunjukkan bahawa prestasi eksport produk kayu kanyan akan terus memberikan sumbangan kepada ekonomi negara disamping

memberi manfaat kepada penduduk di kawasan luar bandar dengan menyediakan pekerjaan, meningkatkan infrastruktur dan juga memberi sumbangan kepada kehidupan sosial selain daripada menyediakan keperluan asas kepada penduduk setempat.

Sebagai sebuah negara beriklim tropika yang meliputi kawasan seluas lebih kurang 33 juta hektar, Malaysia mengiktiraf kepentingan sumber hutan semula jadi sebagai komponen utama yang menyumbang kepada pembangunan sosioekonomi serta keseimbangan alam sekitar. Malaysia terus mengekalkan komitmen yang telah dinyatakan semasa Sidang Kemuncak Bumi di Rio de Janeiro, Brazil pada tahun 1992, iaitu untuk memelihara sekurang-kurangnya 50 peratus daripada keluasan tanah negara sebagai kawasan berhutan atau yang dilitupi pokok. Kawasan ini meliputi hutan simpan kekal, hutan kerajaan serta kawasan perlindungan yang lain⁷.

Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KeTSA), (2021). Dasar Perhutanan Malaysia. Koyak Kreatif Venture. Diambil dari: <https://www.nres.gov.my/msmy/pustakamedia/Penerbitan/Dasar%20Perhutanan%20Malaysia.pdf>

Penafian:

Pandangan yang dinyatakan adalah pandangan penulis dan tidak mewakili pandangan DOSM atau Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM), Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

5. RUJUKAN

Dasar Perhutanan Malaysia, (2021) Kementerian Tenaga dan Sumber Asli.

Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KeTSA), (2021). Dasar Perhutanan Malaysia.

Koyak Kreatif Venture. Diambil dari:

<https://www.nres.gov.my/msmy/pustakamedia/Penerbitan/Dasar%20Perhutanan%20Malaysia.pdf>

Muhammad, Z., & Yacob, S. (2020). Sejarah perubahan kawasan berhutan di negeri Perak 1965–2010: Analisis data Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia dan Jabatan Pertanian. *Sejarah: Journal of the History Department, University of Malaya*, 29(2), 161-189.

Pingking, A., & Hussin, R. (2023). Cabaran pemuliharaan hutan melalui pendekatan penglibatan komuniti dan pihak berkepentingan di Malaysia dan Indonesia: Tinjauan literatur. *Journal of Borneo Social Transformation Studies (JOBSTS)*, 9(1).

Prof Madya Dr. Mohd Hasmadi Ismail, (2017) *Pembalakan Kurang Impak (RIL) menjamin kelestarian hutan negara*.

Victoria Kubota et al. (2018) *Effects of selective management system on biomass structure and forest sustainability: A case study of a tropical rainforest in Peninsular Malaysia*

A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of other trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a bright sky.

JADUAL STATISTIK

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

Jadual 1.0: Pegangan Pertanian bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 1.0: Agriculture Holding for Logging and Forestry by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Individu Individual		Pertubuhan Establishment		Pegangan Pertanian Agriculture Holding	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	7,930	93.69	534	6.31	8,464	100.0
Johor	2	0.02	39	0.46	41	0.48
Kedah	59	0.70	99	1.17	158	1.87
Kelantan	202	2.39	16	0.19	218	2.58
Melaka	1	0.01	1	0.01	2	0.02
Negeri Sembilan	89	1.05	21	0.25	110	1.30
Pahang	1,072	12.67	50	0.59	1,122	13.26
Pulau Pinang	2	0.02	-	0.00	2	0.02
Perak	5,389	63.67	123	1.45	5,512	65.12
Perlis	5	0.06	5	0.06	10	0.12
Selangor	450	5.32	1	0.01	451	5.33
Terengganu	173	2.04	22	0.26	195	2.30
Sabah	124	1.47	38	0.45	162	1.91
Sarawak	362	4.28	115	1.36	477	5.64
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	4	0.05	4	0.05
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024

Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambil kira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. State refers to the location where the agricultural holder reside. Logging activity refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 1.1: Pegangan Pertanian Pertubuhan bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023
Table 1.1: Establishment Agriculture Holding for Logging and Forestry by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	534	100.00
Johor	39	7.30
Kedah	99	18.54
Kelantan	16	3.00
Melaka	1	0.19
Negeri Sembilan	21	3.93
Pahang	50	9.36
Pulau Pinang	-	0.00
Perak	123	23.03
Perlis	5	0.94
Selangor	1	0.19
Terengganu	22	4.12
Sabah	38	7.12
Sarawak	115	21.54
W.P. Kuala Lumpur	4	0.75
W.P. Labuan	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.0: Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Kewarganegaraan, Malaysia, 2023
Table 2.0: Individual Holding Agriculture for Logging & Forestry by State and Citizenship, Malaysia, 2023

Negeri State	Warganegara Malaysian		Bukan Warganegara Non Malaysian	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	7,930	100.00	-	0.00
Johor	2	0.03	-	0.00
Kedah	59	0.74	-	0.00
Kelantan	202	2.55	-	0.00
Melaka	1	0.01	-	0.00
Negeri Sembilan	89	1.12	-	0.00
Pahang	1,072	13.52	-	0.00
Pulau Pinang	2	0.03	-	0.00
Perak	5,389	67.96	-	0.00
Perlis	5	0.06	-	0.00
Selangor	450	5.67	-	0.00
Terengganu	173	2.18	-	0.00
Sabah	124	1.56	-	0.00
Sarawak	362	4.56	-	0.00
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.1: Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Jantina, Malaysia, 2023
Table 2.1: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry by State and Gender, Malaysia, 2023

Negeri State	Lelaki Male		Perempuan Female	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	7,419	93.56	511	6.44
Johor	2	0.03	-	0.00
Kedah	50	0.63	9	0.11
Kelantan	193	2.43	9	0.11
Melaka	1	0.01	-	0.00
Negeri Sembilan	79	1.00	10	0.13
Pahang	999	12.60	73	0.92
Pulau Pinang	2	0.03	-	0.00
Perak	5,092	64.21	297	3.75
Perlis	4	0.05	1	0.01
Selangor	407	5.13	43	0.54
Terengganu	167	2.11	6	0.08
Sabah	79	1.00	45	0.57
Sarawak	344	4.34	18	0.23
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.2: Pegangan Pertanian Individu bagi Perhutanan dan Pembalakan mengikut Negeri dan Kumpulan Umur, Malaysia, 2023

Table 2.2: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry by State and Age Group, Malaysia, 2023

Negeri State	15 – 30 tahun 15 – 30 years		31 – 45 tahun 31 – 45 years		46 – 59 tahun 46 – 59 years		60 tahun dan ke atas 60 years and above	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	2,388	30.11	2,970	37.45	1,707	21.53	865	10.91
Johor	-	0.00	-	0.00	1	0.01	1	0.01
Kedah	5	0.06	29	0.37	23	0.29	2	0.03
Kelantan	43	0.54	85	1.07	46	0.58	28	0.35
Melaka	1	0.01	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Negeri Sembilan	13	0.16	45	0.57	23	0.29	8	0.10
Pahang	202	2.55	462	5.83	279	3.52	129	1.63
Pulau Pinang	1	0.01	-	0.00	-	0.00	1	0.01
Perak	1,928	24.31	1,975	24.91	1,042	13.14	444	5.60
Perlis	-	0.00	3	0.04	1	0.01	1	0.01
Selangor	114	1.44	194	2.45	94	1.19	48	0.61
Terengganu	72	0.91	55	0.69	24	0.30	22	0.28
Sabah	1	0.01	38	0.48	43	0.54	42	0.53
Sarawak	8	0.10	84	1.06	131	1.65	139	1.75
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024

Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.3: Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Kumpulan Etnik, Malaysia, 2023

Table 2.3: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry Subsector by State and Ethnic Group, Malaysia, 2023

Negeri State	Bumiputera <i>Bumiputera</i>		Cina <i>Chinese</i>		India <i>Indian</i>		Lain-lain <i>Others</i>	
	Bilangan <i>Number</i>	Peratus (%) <i>Percentage (%)</i>	Bilangan <i>Number</i>	Peratus (%) <i>Percentage (%)</i>	Bilangan <i>Number</i>	Peratus (%) <i>Percentage (%)</i>	Bilangan <i>Number</i>	Peratus (%) <i>Percentage (%)</i>
Malaysia	7,891	99.51	23	0.29	3	0.04	13	0.16
Johor	2	0.03	-	-	-	-	-	-
Kedah	59	0.74	-	-	-	-	-	-
Kelantan	198	2.50	4	0.05	-	-	-	-
Melaka	1	0.01	-	-	-	-	-	-
Negeri Sembilan	88	1.11	1	0.01	-	-	-	-
Pahang	1,062	13.39	-	-	-	-	10	0.13
Pulau Pinang	2	0.03	-	-	-	-	-	-
Perak	5,376	67.79	8	0.10	3	0.04	2	0.03
Perlis	5	0.06	-	-	-	-	-	-
Selangor	448	5.65	2	0.03	-	-	-	-
Terengganu	173	2.18	-	-	-	-	-	-
Sabah	124	1.56	-	-	-	-	-	-
Sarawak	353	4.45	8	0.10	-	-	1	0.01

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refer to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.4: Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Taraf Perkahwinan, Malaysia, 2023

Table 2.4: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry Subsector by State and Marital Status, Malaysia, 2023

Negeri State	Tidak pernah berkahwin Never married		Berkahwin Married		Balu/Duda Widow/Widower		Bercerai Divorced		Berpisah Separated	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	1,832	23.10	5,450	68.73	538	6.78	84	1.06	26	0.33
Johor	-	-	1	0.01	1	0.01	-	-	-	-
Kedah	8	0.10	47	0.59	4	0.05	-	-	-	-
Kelantan	17	0.21	172	2.17	13	0.16	-	-	-	-
Melaka	-	-	1	0.01	-	-	-	-	-	-
Negeri Sembilan	14	0.18	65	0.82	7	0.09	3	0.04	-	-
Pahang	57	0.72	949	11.97	61	0.77	2	0.03	3	0.04
Perak	1,601	20.19	3,369	42.48	334	4.21	64	0.81	21	0.26
Perlis	1	0.01	3	0.04	1	0.01	-	-	-	-
Pulau Pinang	-	-	2	0.03	-	-	-	-	-	-
Sabah	3	0.04	94	1.19	17	0.21	9	0.11	1	0.01
Sarawak	25	0.32	279	3.52	55	0.69	2	0.03	1	0.01
Selangor	56	0.71	352	4.44	38	0.48	4	0.05	-	-
Terengganu	50	0.63	116	1.46	7	0.09	-	-	-	-

Sumber: Banci Pertanian 2024

Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambil kira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refer to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 2.5: Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Sijil Tertinggi Diperoleh, Malaysia, 2023

Table 2.5: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry Subsector by State and Highest Certificate Attained, Malaysia, 2023

Negeri State	Doktor Falsafah (PhD) Doctor of Philosophy (PhD)		Ijazah/ Diploma Lanjutan/ Sarjana Degree/ Advanced Diploma/ Masters		Diploma Politeknik/ Universiti atau yang setaraf Polytechnic/ University Diploma or equivalent		Diploma/ Diploma Lanjutan dalam kemahiran khusus atau teknikal (TVET) Diploma/ Advanced Diploma in specialized or technical skills (TVET)	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	3	0.04	13	0.16	14	0.18	6	0.08
Johor	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Kedah	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Kelantan	-	0.00	2	0.03	-	0.00	-	0.00
Melaka	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Negeri Sembilan	1	0.01	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Pahang	-	0.00	-	0.00	2	0.03	1	0.01
Pulau Pinang	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Perak	1	0.01	9	0.11	8	0.10	4	0.05
Perlis	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Selangor	1	0.01	2	0.03	1	0.01	-	0.00
Terengganu	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Sabah	-	0.00	-	0.00	2	0.03	-	0.00
Sarawak	-	0.00	-	0.00	1	0.01	1	0.01
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00

Jadual 2.10: Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Sijil Tertinggi Diperoleh, Malaysia, 2023 (samb.)

Table 2.10: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry Subsector by State and Highest Certificate Attained, Malaysia, 2023 (cont'd.)

Negeri State	Sijil Politeknik/ Universiti/ Badan-badan yang memberi pengiktirafan atau yang setaraf <i>Certificate of Polytechnic/ University/ Bodies that give recognition or equivalent</i>		Sijil kemahiran khusus atau teknikal (TVET) <i>Certificate of specialized or technical skills (TVET)</i>		STPM atau yang setaraf <i>Malaysian Higher Certificate of Education (STPM) or equivalent</i>		SPM/ SPM(V) atau yang setaraf <i>Malaysian Certificate of Education (SPM)/ SPM (V) or equivalent</i>	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	1	0.01	9	0.11	25	0.32	1,391	17.54
Johor	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Kedah	-	0.00	-	0.00	-	0.00	16	0.20
Kelantan	-	0.00	-	0.00	-	0.00	22	0.28
Melaka	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Negeri Sembilan	-	0.00	-	0.00	-	0.00	10	0.13
Pahang	-	0.00	2	0.03	1	0.01	74	0.93
Pulau Pinang	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
Perak	1	0.01	5	0.06	19	0.24	1,153	14.54
Perlis	-	0.00	-	0.00	-	0.00	2	0.03
Selangor	-	0.00	1	0.01	-	0.00	35	0.44
Terengganu	-	0.00	-	0.00	-	0.00	15	0.19
Sabah	-	0.00	-	0.00	3	0.04	22	0.28
Sarawak	-	0.00	1	0.01	2	0.03	42	0.53
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00	-	0.00	-	0.00

Jadual 2.10: Pegangan Pertanian Individu bagi Subsektor Perhutanan & Pembalakan mengikut Negeri dan Sijil Tertinggi Diperoleh, Malaysia, 2023 (samb.)

Table 2.10: Individual Agriculture Holding for Logging & Forestry Subsector by State and Highest Certificate Attained, Malaysia, 2023 (cont'd.)

Negeri State	Di bawah taraf kelulusan SPM/ SPM (V) Below the SPM/SPM (V) passing standard		Tiada sijil No Certificate	
	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)	Bilangan Number	Peratus (%) Percentage (%)
Malaysia	2,214	27.92	4,254	53.64
Johor	1	0.01	1	0.01
Kedah	22	0.28	21	0.26
Kelantan	77	0.97	101	1.27
Melaka	-	0.00	1	0.01
Negeri Sembilan	24	0.30	54	0.68
Pahang	229	2.89	763	9.62
Pulau Pinang	2	0.03	-	0.00
Perak	1,458	18.39	2,731	34.44
Perlis	1	0.01	2	0.03
Selangor	154	1.94	256	3.23
Terengganu	50	0.63	108	1.36
Sabah	54	0.68	43	0.54
Sarawak	142	1.79	173	2.18
W.P. Kuala Lumpur	-	0.00	-	0.00
W.P. Labuan	-	0.00	-	0.00
W.P. Putrajaya	-	0.00	-	0.00

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refer to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.0: Parameter Utama bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.0: Key Parameters Non-Wood Forest Product Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Bilangan Pegangan Pertanian <i>Number of Agriculture Holding</i>	Kuantiti Pengeluaran (Kilogram) <i>Production Quantity (Kilogram)</i>	Kuantiti Jualan (Kilogram) <i>Sales Quantity (Kilogram)</i>	Nilai Jualan (RM '000) <i>Sales Value (RM '000)</i>
Malaysia	8,464	5,396,932.3	4,873,287.9	67,405.59
Johor	41	4,249.8	4,039.8	185.86
Kedah	158	85,213.9	68,179.9	522.84
Kelantan	218	71,624.4	71,106.1	1,154.40
Melaka	2	2,920.0	2,920.0	449.87
Negeri Sembilan	110	109,906.3	108,924.8	7,537.14
Pahang	1,122	1,089,695.4	1,086,546.9	14,927.44
Pulau Pinang	2	3,306.7	2,906.7	13.12
Perak	5,512	2,320,850.1	1,912,345.3	23,855.87
Perlis	10	1,751.2	901.2	6.80
Selangor	451	1,317,687.0	1,297,097.6	6,860.36
Terengganu	195	48,178.1	44,022.9	1,894.18
Sabah	162	186,833.7	136,252.4	4,366.04
Sarawak	477	151,735.6	136,380.2	1,138.89
W.P. Kuala Lumpur	4	2,980.0	1,664.0	4,492.80
W.P. Labuan	-	.	.	.
W.P. Putrajaya	-	.	.	.

Sumber: Banci Pertanian 2024

Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.1: Parameter Utama bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.1: Key Parameters for Forestry Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Bilangan Pegangan Pertanian Number of Agriculture Holding	Kuantiti Pengeluaran (Meter Padu) Production Quantity (Cubic Metre)	Kuantiti Jualan (Meter Padu) Sales Quantity (Cubic Metre)	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)
Malaysia	8,464	6,567,463.4	5,981,612.7	3,766,956.13
Johor	41	96,114.4	82,840.4	32,529.09
Kedah	158	427,618.3	427,618.3	225,698.32
Kelantan	218	679,084.9	679,084.9	299,988.29
Melaka	-	.	.	.
Negeri Sembilan	110	57,586.5	57,386.5	17,305.90
Pahang	1,122	954,229.5	954,229.5	542,244.44
Pulau Pinang	-	.	.	.
Perak	5,512	1,313,118.2	763,532.5	95,066.16
Perlis	10	80,294.0	80,294.0	27,228.40
Selangor	-	.	.	.
Terengganu	195	390,263.6	390,163.6	263,977.38
Sabah	162	804,550.2	804,550.2	745,703.18
Sarawak	477	1,764,603.7	1,741,912.7	1,517,214.97
W.P. Kuala Lumpur	-	.	.	.
W.P. Labuan	-	.	.	.
W.P. Putrajaya	-	.	.	.

Sumber: Banci Pertanian 2024

Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambil kira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (FSR) areas and/or outside the FSR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.2: Kuantiti Pengeluaran bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.2: Production Quantity for Non-Wood Forest Product Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Individu Individual		Pertubuhan Establishment		Pegangan Pertanian Agriculture Holding	
	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Kilogram) Production Quantity (Kilogram)	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Kilogram) Production Quantity (Kilogram)	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Kilogram) Production Quantity (Kilogram)
Malaysia	7,930	4,211,643.5	534	1,185,288.8	8,464	5,396,932.3
Johor	2	20.0	39	4,229.8	41	4,249.8
Kedah	59	36,821.0	99	48,392.9	158	85,213.9
Kelantan	202	71,624.4	-	.	218	71,624.4
Melaka	1	280.0	1	2,640.0	2	2,920.0
Negeri Sembilan	89	105,323.3	21	4,583.0	110	109,906.3
Pahang	1,072	1,086,684.9	50	3,010.5	1,122	1,089,695.4
Pulau Pinang	2	3,306.7	-	.	2	3,306.7
Perak	5,389	1,272,805.9	123	1,048,044.2	5,512	2,320,850.1
Perlis	5	1,751.2	-	.	10	1,751.2
Selangor	450	1,246,536.0	1	71,151.0	451	1,317,687.0
Terengganu	173	48,178.1	-	.	195	48,178.1
Sabah	124	186,576.3	38	257.4	162	186,833.7
Sarawak	362	151,735.6	-	.	477	151,735.6
W.P. Kuala Lumpur	-	.	4	2,980.0	4	2,980.0
W.P. Labuan	-	.	-	.	-	.
W.P. Putrajaya	-	.	-	.	-	.

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.3: Kuantiti Pengeluaran bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.3: Production Quantity for Forestry Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Individu <i>Individual</i>		Pertubuhan <i>Establishment</i>		Pegangan Pertanian <i>Agriculture Holding</i>	
	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Meter Padu) <i>Production Quantity (Cubic Metre)</i>	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Meter Padu) <i>Production Quantity (Cubic Metre)</i>	Bilangan Number	Kuantiti Pengeluaran (Meter Padu) <i>Production Quantity (Cubic Metre)</i>
Malaysia	7,930	18,247.8	534	6,549,215.7	8,464	6,567,463.4
Johor	2	43.0	39	96,071.4	41	96,114.4
Kedah	-	.	99	427,618.3	158	427,618.3
Kelantan	202	1,167.0	16	677,917.9	218	679,084.9
Melaka	-	.	-	.	-	.
Negeri Sembilan	89	150.0	21	57,436.5	110	57,586.5
Pahang	1,072	859.9	50	953,369.6	1,122	954,229.5
Pulau Pinang	-	.	-	.	-	.
Perak	5,389	100.7	123	1,313,017.6	5,512	1,313,118.2
Perlis	-	.	5	80,294.0	10	80,294.0
Selangor	-	.	-	.	-	.
Terengganu	173	110.0	22	390,153.7	195	390,263.6
Sabah	124	837.2	38	803,713.0	162	804,550.2
Sarawak	362	14,980.0	115	1,749,623.7	477	1,764,603.7
W.P. Kuala Lumpur	-	.	-	.	-	.
W.P. Labuan	-	.	-	.	-	.
W.P. Putrajaya	-	.	-	.	-	.

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.4: Kuantiti dan Nilai Jualan bagi Aktiviti Hasil Hutan Bukan Kayu mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.4: Quantity and Sales Value for Non-Wood Forest Product Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Bilangan Number	Individu Individual	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)	Bilangan Number	Pertubuhan Establishment	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)	Bilangan Number	Pegangan Pertanian Agriculture Holding	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)
		Kuantiti Jualan (Kilogram) Sales Quantity (Kilogram)			Kuantiti Jualan (Kilogram) Sales Quantity (Kilogram)			Kuantiti Jualan (Kilogram) Sales Quantity (Kilogram)	
Malaysia	7,930	4,061,535.6	43,970.41	534	811,752.3	23,435.18	8,464	4,873,287.9	67,405.59
Johor	2	20.0	66	39	4,019.8	185.21	41	4,039.8	185.86
Kedah	59	19,787.0	332.78	99	48,392.9	190.06	158	68,179.9	522.84
Kelantan	202	71,106.1	1,154.40	-	.	.	218	71,106.1	1,154.40
Melaka	1	280.0	7.00	1	2,640.0	442.87	2	2,920.0	449.87
Negeri Sembilan	89	104,341.8	662.64	21	4,583.0	6,874.50	110	108,924.8	7,537.14
Pahang	1,072	1,083,546.9	14,592.44	50	3,000.0	335.00	1,122	1,086,546.9	14,927.44
Pulau Pinang	2	2,906.7	13.12	-	.	.	2	2,906.7	13.12
Perak	5,389	1,236,301.1	13,969.12	123	676,044.2	9,886.75	5,512	1,912,345.3	23,855.87
Perlis	5	901.2	6.80	-	.	.	10	901.2	6.80
Selangor	450	1,225,946.6	6,540.26	1	71,151.0	320.09	451	1,297,097.6	6,860.36
Terengganu	173	44,022.9	1,894.18	-	.	.	195	44,022.9	1,894.18
Sabah	124	135,994.9	3,658.14	38	257.4	707.91	162	136,252.4	4,366.04
Sarawak	362	136,380.2	1,138.89	-	.	.	477	136,380.2	1,138.89
W.P. Kuala Lumpur	-	.	.	4	1,664.0	4,492.80	4	1,664.0	4,492.80
W.P. Labuan	-	.	.	-	.	.	-	.	.
W.P. Putrajaya	-	.	.	-	.	.	-	.	.

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunapakai oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

Jadual 3.5: Kuantiti dan Nilai Jualan bagi Aktiviti Pembalakan mengikut Negeri, Malaysia, 2023

Table 3.5: Quantity and Sales Value for Forestry Activity by State, Malaysia, 2023

Negeri State	Individu Individual			Pertubuhan Establishment			Pegangan Pertanian Agriculture Holding		
	Bilangan Number	Kuantiti Jualan (Meter Padu) Sales Quantity (Cubic Metre)	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)	Bilangan Number	Kuantiti Jualan (Meter Padu) Sales Quantity (Cubic Metre)	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)	Bilangan Number	Kuantiti Jualan (Meter Padu) Sales Quantity (Cubic Metre)	Nilai Jualan (RM '000) Sales Value (RM '000)
Malaysia	7,930	16,954.8	2,320.83	534	5,964,657.9	3,764,635.30	8,464	5,981,612.7	3,766,956.13
Johor	2	43.0	4.50	39	82,797.4	32,524.59	41	82,840.4	32,529.09
Kedah	-	.	.	99	427,618.3	225,698.32	158	427,618.3	225,698.32
Kelantan	202	1,167.0	120.20	16	677,917.9	299,868.09	218	679,084.9	299,988.29
Melaka	-	.	.	-	.	.	-	.	.
Negeri Sembilan	89	150.0	105.00	21	57,236.5	17,200.90	110	57,386.5	17,305.90
Pahang	1,072	859.9	275.56	50	953,369.6	541,968.88	1,122	954,229.5	542,244.44
Pulau Pinang	-	.	.	-	.	.	-	.	.
Perak	5,389	100.7	3.11	123	763,431.8	95,063.05	5,512	763,532.5	95,066.16
Perlis	-	.	.	5	80,294.0	27,228.40	10	80,294.0	27,228.40
Selangor	-	.	.	-	.	.	-	.	.
Terengganu	173	10.0	5.00	22	390,153.7	263,972.38	195	390,163.6	263,977.38
Sabah	124	837.2	558.40	38	803,713.0	745,144.78	162	804,550.2	745,703.18
Sarawak	362	13,787.0	1,249.06	115	1,728,125.7	1,515,965.91	477	1,741,912.7	1,517,214.97
W.P. Kuala Lumpur	-	.	.	-	.	.	-	.	.
W.P. Labuan	-	.	.	-	.	.	-	.	.
W.P. Putrajaya	-	.	.	-	.	.	-	.	.

Sumber: Banci Pertanian 2024
Source: Agriculture Census 2024

*** Nota:**

1. Analisa pada 28 Mei 2025

2. Aktiviti perhutanan merujuk kepada lokasi tempat kediaman dan pertubuhan. Aktiviti pembalakan merujuk kepada lokasi pembalakan.

3. Aktiviti pembalakan adalah termasuk pengeluaran kayu getah, kayu bakau/jaras/ arang-arang dan kayu balak yang mana berbeza dengan laporan Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak yang hanya mengambilkira pengeluaran kayu balak sahaja.

4. Aktiviti Perhutanan & Pembalakan dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK) dan/atau luar kawasan HSK tidak tertakluk kepada definisi yang digunakan oleh Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah dan Jabatan Hutan Sarawak.

*** Notes:**

1. Analysis as at 28 May 2025

2. Forestry activities refer to the location where the agricultural holder reside and establishment. Logging activities refers to the location of logging.

3. Logging activities include the production of rubber wood, mangrove/jaras/charcoal and logs, which is different from the reports of the Peninsular Malaysia Forestry Department, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department which only take into account the production of logs.

4. Forestry & Logging Activities within Permanent Forest Reserve (PFR) areas and/or outside the PFR areas are not subject to the definitions used by the Forestry Department Peninsular Malaysia, Sabah Forestry Department and Sarawak Forestry Department.

A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of other trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a bright sky.

NOTA TEKNIKAL

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

NOTA TEKNIKAL

1. PENDAHULUAN

Banci Pertanian 2024 adalah banci keempat dilaksanakan bagi Malaysia. Banci Pertanian telah dilaksanakan pertama kalinya pada tahun 1960 melibatkan negeri-negeri Persekutuan Tanah Melayu dan Sarawak dan diperluaskan ke Sabah pada tahun 1961. Manakala, Banci Pertanian kedua pula telah dilaksanakan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) pada tahun 1977. DOSM dengan kerjasama Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dan Kementerian Perlindungan dan Komoditi telah melaksanakan banci ketiga pada tahun 2005. Selepas itu, banci tidak dilaksanakan dan penyusunan statistik pertanian dilaksanakan oleh agensi yang berkaitan untuk kegunaan masing-masing. DOSM telah diberi mandat untuk melaksanakan banci pertanian pada tahun 2023 dengan kerjasama agensi Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri.

Objektif pelaksanaan Banci Pertanian 2024 adalah untuk mendapatkan stok dan profil sektor pertanian yang komprehensif dan terperinci sehingga ke peringkat geografi terkecil sebagai penanda aras bagi ciri-ciri demografi dan ekonomi dalam penyediaan indikator sektor pertanian. Data banci ini boleh dijadikan sebagai input utama untuk merangka polisi sektor pertanian oleh pelbagai pihak berkepentingan dan sebagai persediaan rangka pensampelan pegangan pertanian untuk survei pertanian pada masa hadapan.

Kerajaan Persekutuan bertanggungjawab untuk melaksanakan banci dan dijalankan mengikut peruntukan yang terkandung dalam Akta Banci 1960 (Disemak-1989). DOSM telah dipertanggungjawabkan untuk menjalankan Banci Pertanian 2024 dengan kerjasama agensi Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri. Tujuan laporan ini ialah untuk membekalkan maklumat utama berkaitan sektor pertanian di peringkat negeri dan daerah pentadbiran di Malaysia.

Operasi pengumpulan data Banci Pertanian 2024 telah dilaksanakan bermula 7 Julai 2024 dan berakhir pada 10 Oktober 2024. Di samping itu, mopping up dilaksanakan sehingga 30 Oktober 2024. Banci Pertanian 2024 merupakan satu projek pengumpulan data yang kompleks. Oleh itu, kemungkinan berlakunya ralat liputan dan ralat kandungan tidak dapat dielakkan. Dari segi ralat liputan, sebilangan pegangan pertanian mungkin tertinggal, tersalah hitung atau berlaku duplikasi penghitungan. Ralat kandungan pula berasaskan salah lapor jantina, umur, warganegara, taraf perkahwinan dan kumpulan etnik, serta parameter keluasan bertanam, keluasan bertuai, kuantiti pengeluaran, kuantiti jualan dan nilai jualan. Bagi menganggarkan kedua-dua ralat tersebut, gerak kerja operasi Semakan Kualiti (QC) dan Penilaian Liputan Banci (PLB) dilaksanakan selepas selesai pembancian bermula pada 1 November 2024 sehingga 31 Januari 2025.

2. KAWASAN GEOGRAFI

Banci Pertanian 2024 meliputi semua negeri di Malaysia. Setiap negeri dibahagikan mengikut daerah pentadbiran (DP) masing-masing. Bagi tujuan operasi banci, pegangan pertanian dibahagikan kepada individu dan pertubuhan. Pegangan pertanian individu adalah berasaskan tempat kediaman. Unit pembancian kecil iaitu blok penghitungan (BP) dibentuk yang mengandungi secara puratanya 80 hingga 120 tempat kediaman (TK) dan lebih kurang 80 hingga 120 BP membentuk satu daerah banci (DB). Pembanci bertanggungjawab melaksanakan pembancian ke atas TK yang telah dikenal pasti sebagai TK pertanian. Walau bagaimanapun, sekiranya terdapat TK pertanian yang tidak disenaraikan dalam BP tersebut, pembanci perlu membuat pembancian bagi TK berkenaan. Manakala bagi pegangan pertanian pertubuhan, bancian dijalankan mengikut alamat pertubuhan.

Setiap negeri mempunyai beberapa Daerah Pentadbiran (DP) yang diketuai oleh seorang Timbalan Pesuruhjaya (TP). Penolong Pesuruhjaya (PP) Banci bertanggungjawab menguruskan dan menyelaras kerja operasi banci di DP masing-masing serta dibantu oleh Penguasa Daerah (PD) yang bertanggungjawab memantau di peringkat Daerah Banci (DB). Satu DB dipertanggungjawabkan kepada seorang PD. Walau bagaimanapun, seorang PD boleh dipertanggungjawabkan lebih daripada satu DB. Secara umumnya, seorang penyelia bertanggungjawab menyelia lima pembanci.

Organisasi banci di peringkat negeri dan kawasan geografi untuk tujuan banci adalah seperti berikut:

Jawatan	Kawasan Dipertanggungjawabkan
Timbalan Pesuruhjaya	Negeri
Penolong Pesuruhjaya	Daerah Pentadbiran
Penguasa Daerah	Daerah Banci
Penyelia	Blok Penghitungan
Pembanci	Blok Penghitungan

3. PENDEKATAN BANCİ

3.1 Secara bersemuka - Paper and Pen Interview (PAPI)

Pembanci akan melawat TK untuk melakukan proses temu ramah secara bersemuka kepada responden dan mencatatkan maklumat yang diperoleh di dalam borang soal selidik.

3.2 Pendekatan bagi Pegangan Pertanian

- i. Pegangan Pertanian Individu - mengikut tempat tinggal biasa responden; dan
- ii. Pegangan Pertanian Pertubuhan - menggunakan alamat lokasi pertubuhan berada.

3.1 Parameter Banci

Maklumat aktiviti pertanian dikumpul berdasarkan alamat lokasi aktiviti dijalankan bagi tujuan pengeluaran pertanian/ hasil pertanian. Maklumat yang dikumpul adalah merujuk kepada tahun rujukan 2023 iaitu daripada 1 Januari sehingga 31 Disember 2023. Walau bagaimanapun, bagi tujuan pengiraan stok ternakan di bawah subsektor ternakan, bilangan ternakan merujuk kepada Hari Banci iaitu 7 Julai 2024.

4. LIPUTAN BANCİ

Banci ini meliputi individu dan pertubuhan pertanian **merangkumi empat subsektor seperti Tanaman, Ternakan, Perikanan Tangkapan & Akuakultur dan Perhutanan & Pembalakan** yang menjalankan aktiviti pertanian bagi tujuan pengeluaran seperti berikut:

- i. Keseluruhan pengeluaran untuk jualan;
- ii. Tujuan utama pengeluaran untuk jualan dan sampingan untuk kegunaan sendiri; atau
- iii. Tujuan utama pengeluaran untuk kegunaan sendiri dan sampingan untuk jualan.

Pertubuhan pertanian termasuklah yang berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM – ROB & ROC), Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), *Registrar of Societies* (ROS) dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM).

Manakala pegangan pertanian yang **TIDAK DİLIPUTI** dalam Banci Pertanian 2024 adalah:

- i. Keseluruhan pengeluaran untuk sara diri (kegunaan sendiri);
- ii. Aktiviti pertanian sebagai hobi (contoh: memancing);
- iii. Rekreasi dalam sektor pertanian;
- iv. Pekerja sektor pertanian; dan
- v. Individu yang memiliki tanah pertanian tetapi tidak mengusahakannya atau disewa/ dipajak kepada pihak lain.

5. LIPUTAN INDUSTRI

Banci Pertanian ini menggunakan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC) 2008, Version 1.0 (Seksyen A) selaras dengan International Standard Industrial Classification (ISIC) Version 4 yang dikeluarkan oleh United Nations Statistics Division (UNSD). Liputan MSIC 2008 ini telah dikemaskini bagi menyesuaikan liputan seperti berikut:

Jadual 1: Bilangan Industri Mengikut Subsektor Pertanian

SUBSEKTOR/ AKTIVITI	BILANGAN INDUSTRI
PERTANIAN	189
Tanaman	76
Ternakan	27
Perhutanan & Pembalakan	28
Perikanan Tangkapan & Akuakultur	37
Pertanian Campuran	4
Aktiviti Perkhidmatan Pertanian	17
PERKHIDMATAN	8
Aktiviti Ibu Pejabat	8

Kumpulan industri (017) pemburuan, penjeratan dan aktiviti perkhidmatan berkaitan tidak diliputi dalam Banci Pertanian 2024.

6. SUMBER RANGKA

Sumber maklumat utama statistik isi rumah adalah daripada Malaysia Statistical Address Register (MSAR), manakala senarai pertubuhan pula daripada Malaysia Statistical Business Register (MSBR). MSAR adalah senarai tempat kediaman (TK) di Malaysia, manakala MSBR adalah senarai pertubuhan/ perusahaan yang beroperasi di Malaysia yang merangkumi Daftar Syarikat (ROC), Daftar Perniagaan (ROS) dan Perkongsian Liabiliti Terhad (LLP) yang berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) serta pertubuhan yang berdaftar dengan pihak berkuasa tempatan dan badan profesional. Senarai di MSAR dan MSBR dikemaskini secara berkala berdasarkan survei dan bancian yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) dan sumber data pentadbiran daripada agensi lain.

Sumber utama data pentadbiran adalah daripada SSM. Selain itu, DOSM juga bekerjasama untuk mendapatkan maklumat terkini daripada agensi lain seperti Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM), Kementerian Perlindungan

dan Komoditi (KPK), Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia, Jabatan Perhutanan Sabah, Jabatan Hutan Sarawak, pihak berkuasa tempatan dan badan profesional. Senarai dikemaskini untuk mengambil kira pertubuhan baharu dan merekod sebarang perubahan yang berlaku kepada pertubuhan tersebut seperti tutup, tidak beroperasi, perubahan jenis aktiviti dan lokasi/ alamat pos bagi memastikan maklumat yang terdapat dalam rangka adalah yang terkini.

7. KONSEP DAN DEFINISI

Konsep dan definisi dalam pelaksanaan Banci Pertanian 2024 berasaskan syor International Recommendations for Industrial Statistics, United Nations Statistical Division, Statistical Papers, Series M No. 90, United Nations, New York, 2009 dan Food and Agriculture Organization (FAO). Konsep dan definisi yang seragam membolehkan perbandingan data dibuat di peringkat antarabangsa.

7.1 Takrif Pertanian

Pertanian merangkumi aktiviti penanaman, pemeliharaan dan penternakan haiwan dan pengeluaran produk haiwan, penebangan kayu balak dan tanaman lain, serta perikanan tangkapan dan akuakultur termasuk penggunaan sumber semulajadi tumbuh-tumbuhan dan haiwan (MSIC 2008, kemaskini 2024). Terdapat empat subsektor iaitu tanaman, ternakan, perhutanan & pembalakan dan perikanan.

7.1.1 **Tanaman** merujuk kepada penanaman dan pengeluaran produk tanaman termasuk pertanian organik. Tanaman juga meliputi penanaman tanaman tidak kekal dan kekal merangkumi penanaman tumbuh- tumbuhan untuk tujuan pengeluaran benih.

7.1.2 **Ternakan** merujuk kepada binatang atau unggas yang dipelihara untuk tujuan komersil dan pembiakbakaan. Pengeluaran ternakan termasuk penternakan (ladang) dan pembiakan semua haiwan serta pengeluaran daripada hasil ternakan seperti telur, susu, madu dan sebagainya;

7.1.3 **Perikanan tangkapan** merujuk kepada aktiviti penangkapan, pemungutan dan pengumpulan organisma hidupan akuatik liar seperti ikan, moluska dan krustasia, termasuk tumbuhan yang terdapat di perairan air tawar atau air masin bagi tujuan komersial.

7.1.4 **Akuakultur** merujuk kepada proses pengeluaran yang melibatkan pengkulturan (termasuk tuaian) organisma akuatik (ikan, moluska, krustasia, tumbuhan, buaya, aligator dan amfibia) menggunakan teknik yang direka bentuk untuk meningkatkan pengeluaran organisma tersebut

melebihi kapasiti persekitaran semulajadi (contoh: stok biasa, pemberian makanan, dan perlindungan dari pemangsa). Ia terdiri daripada empat jenis iaitu air payau, air tawar, ikan hiasan dan baka & benih; dan

- 7.1.5 **Perhutanan dan pembalakan** termasuk pengeluaran kayu balak untuk industri berasaskan kayu, meliputi pengestrakan dan pengumpulan produk hutan bukan kayu yang tumbuh liar. Selain pengeluaran kayu balak, aktiviti perhutanan yang menghasilkan produk melalui proses minima seperti kayu api, kayu arang, reja kayu dan kayu balak yang digunakan dalam bentuk yang belum diproses. Aktiviti ini boleh dijalankan dalam hutan asli dan ladang hutan. Ia juga termasuk sebahagian daripada aktiviti operasi perhutanan berdasarkan bayaran atau secara kontrak.

7.2 Pegangan Pertanian

Pegangan Pertanian secara ideal ditakrifkan sebagai satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu hak milik atau penguasaan tunggal untuk tujuan pengeluaran pertanian tanpa mengambil kira hak milik, taraf sah atau saiz tanah. Pegangan Pertanian terdiri daripada **dua kategori** iaitu **individu** dan **pertubuhan perniagaan**. Maklumat untuk profil pegangan pertanian merujuk kepada lokasi tempat kediaman atau lokasi pertubuhan perniagaan.

- 7.3 **Pegangan Pertanian Individu** adalah seseorang yang menjalankan aktiviti sebagai pengusaha bagi tujuan pengeluaran tanaman, ternakan, perikanan, akuakultur dan/ atau pembalakan & perhutanan. Contoh, pengusaha yang menjalankan aktiviti pertanian adalah seperti berikut:

- i. Petani/ Peladang/ Pesawah - individu yang mengusahakan tanaman padi, buah-buahan, sayur-sayuran, tanaman ladang (kelapa sawit, getah, koko, kelapa, nanas dan lada) dan tanaman lain.
- ii. Nelayan - individu yang mendapat pendapatan melalui aktiviti menangkap ikan di laut, tasik atau di sungai. Nelayan terdiri daripada tekong dan pemilik (tidak termasuk awak-awak).
- iii. Penternak akuakultur - individu yang mengusahakan aktiviti akuakultur untuk tujuan komersial. Aktiviti akuakultur merujuk kepada proses pengeluaran yang melibatkan pengkulturan termasuk tuaian organisma akuatik (ikan, moluska, krustasia, tumbuhan, buaya, aligator dan amfibia) menggunakan teknik yang direkabentuk untuk meningkatkan pengeluaran organisma tersebut melebihi kapasiti persekitaran semulajadi (sebagai contoh, stok biasa, pemberian makanan dan perlindungan daripada pemangsa).

- iv. Penternak - individu yang memiliki, memelihara dan/ atau membiak ternakan untuk tujuan komersial seperti unggas, lembu termasuk hasil ternakan seperti telur, susu, madu dan sebagainya.

7.4 Pertubuhan Perniagaan ditakrifkan sebagai:

“Satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu hak milik atau penguasaan tunggal, iaitu di bawah satu entiti yang sah yang menjalankan satu atau beberapa aktiviti di suatu tempat/ lokasi fizikal”. Setiap pertubuhan dikelaskan mengikut industri berdasarkan aktiviti utama dan bukannya mengikut aktiviti syarikat induk.

Setiap cawangan organisasi yang mempunyai beberapa cawangan di lokasi berlainan dari segi konsep dianggap sebagai pertubuhan yang berlainan. Pertubuhan berkenaan diminta memberikan penyata yang berasingan bagi setiap kegiatannya dari segi nilai. Walau bagaimanapun, dari segi praktis akaun biasanya disediakan secara berpusat kerana kesukaran untuk memperoleh data yang berasingan bagi setiap unit atau cawangan. Entiti atau ‘enterprise’ ini akan dianggap sebagai satu unit pelapor dan dibenarkan mengemukakan soal selidik yang menggabungkan semua unit atau cawangannya.

Dalam penyusunan parameter pertanian, pertubuhan pertanian dirujuk sebagai pegangan pertanian pertubuhan dan boleh terdiri daripada syarikat; badan bukan kerajaan (NGO); institusi seperti masjid, sekolah dan penjara; persatuan yang menjalankan aktiviti pertanian bagi tujuan jualan.

8. TAHUN BANCİ

Tahun banci adalah merujuk kepada tahun pelaksanaan banci. Banci Pertanian dilaksanakan pada **tahun 2024**.

9. TAHUN RUJUKAN

Tahun rujukan bagi maklumat yang dikumpul dalam banci ini merujuk kepada tahun rujukan aktiviti pertanian mengikut tahun takwim iaitu **tahun 2023**. Pertubuhan yang mempunyai tahun kewangan yang berbeza daripada tahun takwim perlu menyediakan laporan mengikut tahun perakaunan atau kewangan yang meliputi sekurang-kurangnya enam bulan dalam tahun rujukan.

10. UNIT PELAPOR

Unit pelapor bagi Banci Pertanian 2024 adalah **pegangan pertanian individu** dan **pegangan pertanian pertubuhan** yang menjalankan aktiviti pertanian.

11. LOKASI PEGANGAN PERTANIAN

Lokasi pegangan pertanian merujuk kepada lokasi tempat kediaman pegangan pertanian individu berdasarkan kepada tempat kediaman biasa, manakala bagi pegangan pertanian pertubuhan berdasarkan alamat pertubuhan berada berdasarkan pendaftaran syarikat.

12. LOKASI AKTIVITI

Lokasi aktiviti merujuk kepada lokasi aktiviti pertanian dijalankan. Satu pegangan pertanian individu atau pegangan pertanian pertubuhan boleh menjalankan satu/ lebih aktiviti pertanian di lokasi yang sama atau di lokasi yang berlainan.

13. KELUASAN BERTANAM

Luas Bertanam sesuatu tanaman adalah berasaskan kepada Luas Bertanam Tanaman Setara (CHE). Luas Bertanam Tanaman Setara untuk tanaman kekal diperolehi melalui pengiraan jumlah bilangan pokok di dalam sesuatu lot dibahagikan dengan bilangan pokok yang disyorkan sehektar bagi tanaman tersebut. Bagi tanaman jangka pendek, Luas Bertanam Tanaman Setara ialah jumlah luas bertanam yang ditanam beberapa kali setahun di atas kawasan yang sama. Luas Bertanam tanaman merangkumi semua kawasan pertanian di Malaysia termasuk di sektor pekebun kecil (individu dan kelompok), estet seperti FELDA, FELCRA, RISDA, Rancangan Negeri, Jabatan/ Agensi Kerajaan dan lain-lain skim pembangunan pertanian.

14. KELUASAN BERTUAI

Keluasan bertuai menggunakan konsep yang sama dengan Luas Berhasil Tanaman Setara (CHE). Luas Berhasil Tanaman Setara untuk tanaman kekal diperolehi melalui pengiraan jumlah bilangan pokok yang di tuai di dalam sesuatu lot dibahagikan dengan bilangan pokok yang disyorkan sehektar bagi tanaman tersebut. Bagi tanaman jangka pendek, Luas Berhasil Tanaman Setara ialah jumlah luas berhasil yang dituai beberapa kali setahun di atas kawasan yang sama. Luas berhasil tanaman merangkumi semua kawasan pertanian di Malaysia termasuk di sektor pekebun kecil (individu dan kelompok), estet seperti FELDA, FELCRA, RISDA, Rancangan Negeri, Jabatan/ Agensi Kerajaan dan lain-lain skim pembangunan pertanian.

15. KELUASAN TERNAKAN AKUAKULTUR

Keluasan ternakan akuakultur merujuk kepada luas kawasan yang digunakan untuk ternakan (*effective area*) mengikut jenis sistem ternakan bagi hidupan akuatik seperti ikan, udang dan moluska. Di Malaysia, jenis sistem ternakan akuakultur boleh dilakukan dalam pelbagai bentuk seperti kolam tanah, kolam konkrit, tangki, sangkar, kandang, hatcheri/ nurseri, rumpai laut, tumbuhan akuatik, kerang-kerangan dan lain-lain.

16. KUANTITI PENGELUARAN

Kuantiti pengeluaran merujuk kepada jumlah pengeluaran aktiviti pertanian yang boleh dikeluarkan untuk tujuan jualan. Kuantiti pengeluaran juga merujuk kepada kuantiti yang rosak selepas dikeluarkan tetapi belum dijual/ diproses/ diguna sendiri, digunakan untuk proses menjadi hasil pertanian dan kegunaan sendiri individu/ pertubuhan.

16.1 Kuantiti Pengeluaran Subsektor Tanaman

Merujuk kepada jumlah pengeluaran aktiviti tanaman kekal dan tidak kekal. Tanaman kekal merujuk kepada aktiviti tanaman yang melibatkan tempoh masa yang lebih panjang dan boleh menghasilkan hasil sepanjang tahun atau untuk beberapa tahun. Jenis tanaman adalah dalam bentuk komoditi, seperti kelapa sawit, getah, koko, lada dan kelapa. Tanaman tidak kekal merujuk kepada aktiviti tanaman yang melibatkan tempoh masa yang pendek dan hanya satu atau dua musim sahaja. Jenis tanaman adalah seperti sayur sayuran dan aktiviti tanaman industri.

16.2 Kuantiti Pengeluaran Subsektor Ternakan

Merujuk kepada bilangan yang dikeluarkan daripada aktiviti ternakan termasuk kuantiti ternakan atau hasil ternakan yang rugi, kuantiti untuk diproses, kuantiti untuk kegunaan sendiri dan kuantiti yang dijual. Kuantiti pengeluaran meliputi binatang yang digunakan untuk tujuan sembelihan, baka dan ternakan belum matang seperti anak ayam/ kambing/ lembu untuk peliharaan; kuantiti hasil ternakan seperti telur, susu segar, madu dan sarang burung.

16.3 Kuantiti Pengeluaran Subsektor Perikanan Tangkapan

Merujuk kepada kuantiti bagi jumlah tangkapan/ pendaratan ikan

16.4 Kuantiti Pengeluaran Subsektor Akuakultur

Merujuk kepada jumlah pengeluaran akuakultur.

16.5 Kuantiti Pengeluaran Subsektor Perhutanan dan Pembalakan

Merujuk kepada kuantiti pengeluaran aktiviti pengusaha hasil hutan yang diukur dalam unit kilogram bagi pengeluaran hasil hutan bukan kayu yang tumbuh liar

seperti pengumpulan rotan, buluh; pemungutan sarang burung; pengumpulan pokok sagu liar; dan pengumpulan produk hutan bukan kayu seperti damar, buah berangan, buah kerdas, buah keranji, petai, daun bertam, daun nipah, daun kajang, minyak keruing, lilin lebah dan madu, nira, pucuk midin, rebung dan lain-lain. Manakala bagi pengeluaran aktiviti berasaskan kayu merujuk kepada pengeluaran kayu balak; pengeluaran arang kayu dalam hutan yang menggunakan kaedah tradisional; pembalakan kayu getah; dan ladang hutan/nurseri yang diukur dalam unit meter padu

17. KUANTITI JUALAN

Kuantiti jualan adalah kuantiti pengeluaran daripada aktiviti pertanian yang digunakan untuk tujuan jualan dan nilainya kurang atau sama dengan kuantiti pengeluaran.

18. NILAI JUALAN

Nilai jualan merujuk kepada jumlah pendapatan yang diperoleh daripada jualan aktiviti pertanian berdasarkan kuantiti dan harga semasa penjualan tersebut dilaksanakan:

Nilai Jualan = Kuantiti Jualan x Harga Semasa.

19. KLASIFIKASI PENJADUALAN

Bagi subsektor Ternakan, kategori penjadualan dikelaskan seperti berikut:

18.1 Lembu/Kerbau

Melibatkan aktiviti penternakan ternakan lembu dan ternakan kerbau;

18.2 Kambing/Bebiri

Melibatkan aktiviti penternakan ternakan kambing dan ternakan bebiri;

18.3 Babi

Melibatkan aktiviti penternakan ternakan babi;

18.4 Ayam/Itik

Melibatkan aktiviti penternakan ternakan ayam dan ternakan itik;

18.5 Lain-lain Ternakan

Melibatkan aktiviti penternakan ternakan alpaca, anak ayam, angsa, anjing, arnab, ayam belanda, ayam hiasan, ayam mutiara, ayam selasih, biawak, black soldier fly larva, buaya, burung, burung, cacing, capybara, cengkerik, dhab, gecko, hamster, iguana, kala jengking, kancil, kera, koloni kelulut, kucing, kuda,

kura-kura, landak, lipas, monyet, pelanduk, puyuh, rusa, tikus, tupai, ular, ulat, unta dan wallaby;

18.6 Telur Ayam/Itik

Melibatkan aktiviti penjualan hasil ternakan telur ayam dan telur itik;

18.7 Susu Segar

Melibatkan aktiviti penjualan hasil ternakan susu lembu, susu kambing dan susu kerbau; dan

18.8 Lain-lain Hasil Ternakan

Melibatkan aktiviti penjualan hasil ternakan telur angsa, telur puyuh, telur burung, sarang burung walet dan madu/kelulut.

20. KEWARGANEGARAAN

Maklumat berkaitan kewarganegaraan adalah berdasar kepada pengenalan diri atau jawapan yang diberi oleh responden.

Maklumat kewarganegaraan harus digunakan dengan berhati-hati kerana ianya tertakluk kepada ralat kandungan dan liputan terutamanya bagi bukan warganegara.

21. KUMPULAN ETNIK

Untuk tujuan penjadualan dan analisis, klasifikasi kumpulan etnik adalah berasaskan klasifikasi seperti berikut:

Warganegara Malaysia
Bumiputera
Cina
India
Lain-lain

Maklumat kumpulan etnik termasuk kewarganegaraan yang dikutip semasa banci adalah berdasarkan kepada perakuan responden dan tidak merujuk kepada sebarang dokumen rasmi.

22. KUMPULAN UMUR

Umur adalah berdasarkan hari lahir terakhir pada hari lawatan. Untuk tujuan penjadualan dan analisis, klasifikasi kumpulan umur adalah seperti berikut:

- i. 15 – 30 tahun;
- ii. 31 – 45 tahun;
- iii. 46 – 59 tahun; dan
- iv. 60 tahun dan ke atas.

23. SIJIL TERTINGGI DIPEROLEH

Individu dikategorikan mengikut tahap kelayakan tertinggi kepada empat peringkat iaitu **Tertiari, Menengah, Rendah dan Tiada Sijil**. Tahap Tertiari melibatkan pemegang ijazah kedoktoran (PhD), ijazah, diploma lanjutan, serta sijil kemahiran teknikal (TVET) dari institusi diiktiraf. Tahap Menengah merangkumi mereka yang memiliki STPM atau SPM/ SPM(V) atau setaraf. Tahap Rendah pula terdiri daripada individu dengan kelulusan di bawah SPM, manakala Tiada Sijil merujuk kepada mereka tanpa sebarang kelulusan rasmi. Sijil tertinggi diperoleh merujuk kepada sijil pendidikan tertinggi diperoleh seperti berikut:

i. Doktor Falsafah (PhD)

Merujuk kepada ijazah kedoktoran yang diperoleh daripada institusi pengajian tinggi awam (IPTA) dan swasta (IPTS) di dalam dan luar negara yang diiktiraf.

ii. Ijazah/ Diploma Lanjutan/ Sarjana

Merujuk kepada Ijazah Sarjana Muda, Diploma Lanjutan, Diploma/ Sijil Pasca Ijazah, Diploma/ Sijil daripada badan profesional atau yang setaraf dengannya yang diperoleh dari IPTA dan IPTS di dalam dan luar negara yang diiktiraf. Contoh, Diploma lanjutan, Diploma Sebaran Am dan kelulusan setaraf dengan ijazah seperti:

- a. Diploma/ sijil pasca ijazah; dan
- b. Diploma/ sijil dari badan professional.

iii. Diploma Politeknik/ Universiti atau yang setaraf

Merujuk kepada diploma yang diperoleh dari politeknik, universiti, kolej atau yang setaraf. Contoh, Diploma Kejururawatan, Diploma Perguruan, Diploma Kesihatan Bersekutu, Diploma Perancang Bandar dan Ukur, Diploma Senibina, Diploma Sains Komputer & Teknologi Maklumat dan Diploma Pengajian Perniagaan.

iv. Diploma/ Diploma Lanjutan dalam kemahiran khusus atau teknikal (TVET)

Merujuk kepada Diploma atau Diploma Lanjutan atau *Higher National Diploma* (HND) bagi kemahiran khusus dan teknikal yang diperoleh daripada institusi latihan yang diiktiraf oleh badan-badan tertentu seperti Majlis Latihan Vokasional Kebangsaan/ Jabatan Pembangunan Kemahiran (Diploma Kemahiran Malaysia, Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia), Majlis Latihan Pertanian Kebangsaan (NATC), Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan LCCI (Tahap 3 dan 4). Contoh, Diploma atau Diploma Lanjutan atau HND bagi kemahiran khusus dan teknikal yang diperoleh daripada Kolej Kemahiran Tinggi MARA (KKTM), Institut Kemahiran Tinggi Belia Negara (IKTBN), Advanced Technology Training Centre (ADTEC), State Skill Development Centre (TATI, PSDC, NSSDC, KISMEC, PUSPATRI dan lain-lain) dan kolej swasta yang berkenaan.

v. Sijil Politeknik/ Universiti/ Badan-Badan yang memberi pengiktirafan atau yang setaraf

Merujuk kepada sijil yang diperoleh daripada politeknik, universiti, kolej, badan yang memberi pengiktirafan contoh, *Construction Industry Development Board* (CIDB) atau yang setaraf. Contoh sijil, Sijil Kejururawatan, Sijil Perguruan, Sijil Kesihatan Bersekutu, Sijil Perancang Bandar dan Ukur, Sijil Senibina, Sijil Sains Komputer & Teknologi Maklumat dan Sijil Pengajian Perniagaan.

vi. Sijil kemahiran khusus atau teknikal (TVET)

Merujuk kepada sijil kemahiran khusus dan teknikal yang diperoleh dari institusi latihan yang diiktiraf oleh badan-badan tertentu seperti Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Majlis Latihan Vokasional Kebangsaan (MLVK)/Jabatan Pembangunan Kemahiran (Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) Tahap 1 hingga 3), Majlis Latihan Pertanian Kebangsaan (NATC), Institut Pertanian, Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan LCCI (Tahap 2). Contoh, sijil kemahiran khusus dan teknikal yang diperoleh dari Institut Kemahiran Mara (IKM), Institut Pertanian, Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN), Institut Latihan Perindustrian (ILP), Kolej Komuniti, *State Skill Development Centre* contoh, TATI, PSDC, NSSDC, KISMEC, PUSPATRI dan lain-lain atau kolej swasta yang berkenaan. Kategori ini tidak termasuk sijil yang diperoleh daripada GIAT MARA, politeknik, universiti atau yang setaraf.

vii. Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia (STPM) atau yang setaraf

Merujuk kepada sijil yang dikeluarkan oleh Kolej Komuniti, Politeknik, Institut Latihan Perindustrian, Institut Kemahiran Belia Negara, Kolej Swasta serta agensi lain yang mengkhusus kepada Pendidikan dan TVET.

viii. Sijil Pelajaran Malaysia (SPM)/ SPM (V) atau yang setaraf

Merujuk kepada kelayakan SPM/ SPM(V)/ MCE atau peperiksaan setaraf dengannya seperti GCE 'O' Level.

ix. Di bawah taraf kelulusan SPM/ SPM (V)

Merujuk kepada kelayakan seperti PMR/ SRP/ LCE, tamat sekolah rendah atau di bawah taraf kelulusan yang dinyatakan.

x. Tiada sijil

Tiada sijil yang diperoleh.

24. PRODUKTIVITI TANAMAN

Produktiviti tanaman ditakrifkan sebagai hasil tuaian tanaman bagi setiap unit keluasan tanah yang diusahakan.

25. SIMBOL DAN SINGKATAN

-	: tiada data
0	: nilai kurang daripada 0.5
0.0	: nilai kurang daripada 0.05
≠	: tidak sama dengan
n.a.	: tidak berkenaan
&	: dan
%	: peratus
dll	: dan lain-lain
RM	: Ringgit Malaysia
t.t.t.l	: tidak terkelas di tempat lain
W.P.	: Wilayah Persekutuan
ha	: hektar
kg	: kilogram
mm	: milimeter
cm	: sentimeter
m ²	: meter persegi
m ³	: meter padu
mt	: tan metrik
samb.	: sambungan
NGO	: Badan Bukan Kerajaan
BP	: Blok Penghitungan
CIDB	: <i>Construction Industry Development Board</i>
DB	: Daerah Banci

DP	: Daerah Pentadbiran
ROS	: Daftar Perniagaan
ROC	: Daftar Syarikat
TVET	: Diploma/ Diploma Lanjutan dalam kemahiran khusus atau teknikal
PhD	: Doktor Falsafah
FELDA	: <i>The Federal Land Development Authority</i>
FELCRA	: Lembaga Pemulihan dan Penyatuan Tanah Persekutuan
FAO	: <i>Food and Agriculture Organization</i>
HND	: <i>Higher National Diploma</i>
IPTA	: Institusi Pengajian Tinggi Awam
IPTS	: Institusi Pengajian Tinggi Swasta
IKTBN	: Institut Kemahiran Tinggi Belia Negara
DOSM	: Jabatan Perangkaan Malaysia
KPM	: Kementerian Pendidikan Malaysia
KPK	: Kementerian Perlindungan dan Komoditi
KPKM	: Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan
KKTM	: Kolej Kemahiran Tinggi MARA
KWSP	: Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
LHDN	: Lembaga Hasil Dalam Negeri
CHE	: Luas Bertanam Tanaman Setara
MARA	: Majlis Amanah Rakyat
MSAR	: <i>Malaysia Statistical Address Register</i>
MSBR	: <i>Malaysia Statistical Business Register</i>
PAPI	: <i>Paper and Pen Interview</i>
PD	: Penguasa Daerah
PLB	: Penilaian Liputan Banci
PP	: Penolong Pesuruhjaya
LLP	: Perkongsian Liabiliti Terhad
PERKESO	: Pertubuhan Keselamatan Sosial
MSIC	: Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia
PBT	: Pihak Berkuasa Tempatan
PMR	: Penilaian Menengah Rendah
ROS	: <i>Registrar of Societies</i>
RISDA	: <i>Rubber Industry Smallholders Development Authority</i>
QC	: Semakan Kualiti
SPM	: Sijil Pelajaran Malaysia
STPM	: Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia
SKM	: Suruhanjaya Koperasi Malaysia
SSM	: Suruhanjaya Syarikat Malaysia
TK	: Tempat Kediaman
TP	: Timbalan Pesuruhjaya
UNSD	: United Nations Statistics Division

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of other trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a bright sky.

PENGHARGAAN

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

PENGHARGAAN

TASK FORCE DATA CUBE PERHUTANAN & PEMBALAKAN

1. Puan Mazreha Ya'akub- Pengarah
2. Encik Syed Ibrahim Mohd Jamaluddin- Ketua Penolong Pengarah
3. Encik Minson Majimbun-Ketua Penolong Pengarah
4. Puan Latifah Mohamed Shah-Penolong Pengarah Kanan
5. Encik Mohd Syahidi Alfee Mohamad Mohar-Penolong Pengarah Kanan
6. Encik Mohd Saiful Husain-Penolong Pengarah Kanan
7. Puan Ade Mas Erina Masri-Penolong Pegawai Perangkaan
8. Cik Siti Nur Syafiqah Mohd Zulkiflee-PMS
9. Cik Nur Athierah Nabihah Zaidi-PMS
10. Cik Amira Nadia Abdull Mutalib-PMS
11. Cik Nor Fatimah Mohamad-PMS
12. Encik Amirul Afiq Mohd Azilan-PMS
13. Encik Ahmad Qawiem Jamalludin-PMS
14. Encik Luqman Hakim Mohomad Salehin-PMS

Seluruh Warga DOSM Negeri

JABATAN PERHUTANAN SEMENANJUNG MALAYSIA (JPSM)

1. YBhg. Dato' Hj. Zahari Ibrahim
Ketua Pengarah Perhutanan Semenanjung Malaysia
2. Encik Mohd Radhi Chu Abdullah
Pengarah Kanan Perancangan & Ekonomi Hutan
3. Puan Tuan Marina Tuan Ibrahim
Ketua Seksyen (Ekonomi Hutan)
4. En. Azhar Anuar
Ketua Penolong Pengarah (Perancangan & Pengurusan)
5. Cik Nor Izzati Othman
Penolong Pengarah (Ekonomi Hutan) III

Seluruh Warga JPSM di Ibu Pejabat dan Negeri

JABATAN PERHUTANAN SABAH

Seluruh Warga Jabatan Perhutanan Sabah

JABATAN HUTAN SARAWAK

Flavia Anak Francis Ruban
Pegawai Hal Ehwal Ekonomi

Seluruh Warga Jabatan Hutan Sarawak

A large, ancient tree with a thick trunk and a wide, spreading canopy of green leaves. The sun is shining through the branches, creating a warm, golden glow. The tree is surrounded by a dense forest of other trees and foliage. The background shows misty, rolling hills under a bright sky.

LAMPIRAN

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong

Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia, 2024 - Sektor Pertanian

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
011	Penanaman tanaman tidak kekal		
	01111	Penanaman jagung manis	01111
	01112	Penanaman tanaman kekacang	01112
	01113	Penanaman kacang tanah	01113
	01119	Penanaman bijian berminyak dan bijirin lain t.t.t.l	01113
	01120	Penanaman padi	01120
	01131	Penanaman sawit	01131
	01132	Penanaman bayam	01132
	01133	Penanaman tembikai	01133
	01134	Penanaman cendawan dan truffles	01134
	01135	Penanaman timun	01135
	01136	Penanaman terung	01136
	01137	Penanaman kobis	01137
	01138	Penanaman tomato	01138
	01139	Penanaman sayur-sayuran dan ubi lain t.t.t.l	-
	01140	Penanaman tebu	01140
	01150	Penanaman tembakau	01150
	01161	Penanaman kenaf	-
	01169	Penanaman tanaman berserat lain t.t.t.l	-
	01191	Penanaman bunga	01191
	01192	Penanaman biji benih bunga	01192
	01193	Penanaman sagu (rumbia)	01193
	01194	Penanaman tumbuhan untuk makanan ternakan	-
	01195	Penanaman pengeluaran keratan bunga dan kudup bunga	-
	01199	Penanaman tanaman bukan kekal lain t.t.t.l.	01199
012	Penanaman tanaman kekal		
		Penanaman anggur	
	01210		01210

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
01221	Penanaman pisang		01221
01222	Penanaman mangga		01222
01223	Penanaman durian		01223
01224	Penanaman rambutan		01224
01225	Penanaman belimbing		01225
01226	Penanaman betik		01226
01227	Penanaman nanas		01227
01228	Penanaman buah naga		01228
01229	Penanaman buah-buahan tropika dan subtropika lain t.t.t.l.		01229
01231	Penanaman limau bali		01231
01232	Penanaman lemon		01232
01233	Penanaman limau manis (buah)		01233
01234	Penanaman limau (rempah)		-
01239	Penanaman buah-buahan sitrus lain t.t.t.l.		01239
01241	Penanaman jambu batu		01241
01249	Penanaman buah-buahan delima dan berbiji lain t.t.t.l.		01249
01251	Penanaman buah strawberi		01251
01252	Penanaman buah beri lain		01252
01253	Penanaman kacang yang boleh dimakan		01253
01254	Penanaman biji benih buah-buahan		01254
01261	Penanaman kelapa sawit (estet)		01261
01262	Penanaman kelapa sawit (kebun kecil)		01262
01263	Penanaman kelapa (estet dan kebun kecil)		01263
01269	Penanaman buah-buah lain untuk minyak t.t.t.l.		01269
01271	Penanaman kopi		01271
01272	Penanaman teh		01272
01273	Penanaman koko		01273
01279	Penanaman tanaman minuman lain t.t.t.l		01279

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
	01281	Penanaman lada hitam (<i>piper nigrum</i>)	01281
	01282	Penanaman cili dan lada (<i>lada benggala spp.</i>)	01282
	01283	Penanaman pokok serai	01283
	01284	Penanaman halia	01284
	01285	Penanaman tanaman yang digunakan terutamanya untuk penghasilan minyak wangi, untuk farmasi atau untuk racun serangga, kulat atau untuk tujuan yang seumpamanya	01285
	01286	Penanaman pokok petai	-
	01287	Penanaman sachu inchi	-
	01288	Penanaman ketum	-
	01289	Penanaman tanaman rempah ratus dan aromatik lain t.t.t.l.	01289
	01291	Penanaman pokok getah (estet)	01291
	01292	Penanaman pokok getah (kebun kecil)	01292
	01293	Penanaman pokok untuk pengekstrakan sap	01293
	01294	Penanaman pokok nipah	01294
	01295	Penanaman pokok pinang	01295
	01296	Penanaman pokok roselle	01296
	01299	Penanaman tanaman kekal lain t.t.t.l.	01299
013	Pembiakan tumbuhan		
	01301	Penanaman tumbuhan sebagai tanaman	01301
	01302	Penanaman tumbuhan untuk tujuan hiasan	01302
	01303	Penanaman tumbuhan untuk bebawang, ubi dan akar; keratan dan slips; cendawan	01303
	01304	Operasi tapak semaian pokok (nursery)	01304
014	Pengeluaran ternakan		
	01411	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran lembu	01411
	01412	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran kerbau	01412
	01413	Pengeluaran susu segar daripada lembu atau kerbau	01413
	01420	Penternakan dan pembiakan kuda, keldai, baghal atau <i>hinnes</i>	01420
	01430	Penternakan dan pembiakan unta (<i>dromedary</i>) dan camelid	01430

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
	01441	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran kambing	01441
	01442	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran biri-biri	01442
	01443	Pengeluaran susu segar kambing atau biri-biri	01443
	01444	Pengeluaran bulu belum proses	01443
	01450	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran babi	01450
	01461	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran ayam pedaging	01461
	01462	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran ayam penelur	01462
	01463	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran itik	01463
	01464	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran burung puyuh ⁽¹⁾	01464
	01465	Penternakan dan pembiakan unggas lain t.t.t.l.	01465
	01466	Pengeluaran telur ayam	01466
	01467	Pengeluaran telur itik	01467
	01468	Pengeluaran telur unggas lain t.t.t.l.	01468
	01469	Operasi penetasan unggas	01469
	01491	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran arnab	01491
	01492	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran burung	01492
	01493	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran siput, ulat dan cacing	01493
	01494	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran serangga	01494
	01495	Penternakan, pembiakan dan pengeluaran hasil madu (Apikultur dan Meliponikultur)	01495
	01496	Penternakan dan pembiakan haiwan peliharaan	01496
	01497	Penternakan dan pembiakan burung walet	01497
	01498	Pengeluaran kulit berbulu, kulit burung atau reptilia dari operasi ladang ternakan	01492
	01499	Penternakan pelbagai/haiwan lain t.t.t.l.	01499
015	Pertanian campuran		
	01501	Pertanian campuran (tanaman, ternakan dan perikanan)	-
	01502	Pertanian campuran (tanaman dan ternakan)	-
	01503	Pertanian campuran (tanaman dan perikanan)	-
	01504	Pertanian campuran (ternakan dan perikanan)	-

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
016	Aktiviti sokongan pertanian dan aktiviti tanaman selepas tuaian		
	01611	Aktiviti perkhidmatan penjagaan dan penyelenggaraan landskap nurseri	-
	01612	Aktiviti perkhidmatan penanaman dan penuaian	-
	01613	Aktiviti perkhidmatan merumput dan kawalan Lalang	-
	01614	Aktiviti perkhidmatan menebang dan membersihkan tanah	-
	01615	Aktiviti perkhidmatan merawat dan mengawal penyakit	-
	01616	Aktiviti perkhidmatan menyelenggara infrastruktur	-
	01617	Aktiviti perkhidmatan menyelenggara tempat/ peralatan jentera dan kelengkapan untuk penanaman	-
	01621	Aktiviti merawat dan mengawal penyakit	-
	01622	Penyelenggaraan infrastruktur	-
	01623	Penyelenggaraan kawasan dan peralatan ternakan	-
	01629	Aktiviti sokongan ternakan lain t.t.t.l.	-
	01631	Penyediaan tanaman untuk pasaran utama	01631
	01632	Penyediaan daun tembakau	01632
	01633	Penyediaan biji koko	01633
	01634	Menjemur sayur-sayuran dan buah-buahan	01634
	01639	Aktiviti tanaman selepas tuaian lain t.t.t.l.	-
	01640	Pemprosesan benih untuk pembiakan	01640
017	Pemburuan, penjeratan dan aktiviti perkhidmatan berkaitan		
	01701	Pemburuan dan penjeratan haiwan secara komersial	01701
	01702	Penangkapan haiwan (hidup atau mati)	01702
021	Silvikultur dan aktiviti perhutanan lain		
	02101	Silvikultur, restorasi dan pemuliharaan hutan darat.	02101
	02102	Silvikultur, restorasi dan pemuliharaan hutan paya bakau serta persisiran pantai	02102
	02103	Silvikultur, restorasi dan pemuliharaan hutan paya gambut	02103
	02104	Bekalan sumber bahan tanaman perhutanan	02104
	02105	Operasi tapak semaian pokok hutan dan pokok ladang hutan ⁽²⁾	02105
	02106	Pengumpulan maklumat bagi kawasan pemeliharaan hutan asli	-

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
	02107	Ladang hutan	02105
	02109	Silvikultur, restorasi, pemuliharaan hutan dan aktiviti perhutanan lain t.t.t.l	-
022	Pembalakan		
	02201	Pengusahasian hutan darat asli secara berkekalan (<i>selective management system</i>)	02201
	02202	Pengusahasian hutan paya laut	02202
	02203	Pengusahasian hutan paya gambut	02203
	02204	Pengusahasian hutan bagi tujuan pembangunan	02204
	02205	Penjarangan dan pengusahasian akhir bagi ladang hutan	-
	02206	Pengusahasian dan pemindahan kayu dari luar kawasan hutan simpan kekal	-
	02209	Pengusahasian lain t.t.t.l	-
023	Pengumpulan produk hutan bukan kayu		
	02301	Pengusahasian dan pengeluaran rotan dan buluh	02301
	02302	Pengusahasian dan pengeluaran sarang burung	02302
	02303	Pengusahasian dan pengeluaran pokok sagu liar	02303
	02304	Pengusahasian dan pengeluaran gaharu	-
	02305	Pengusahasian dan pengeluaran buah-buahan hutan	-
	02306	Pengusahasian dan pengeluaran herba dan tumbuhan ubatan	-
	02307	Pengusahasian dan pengeluaran madu lebah	-
	02309	Pengusahasian, pengumpulan dan pengeluaran hutan bukan kayu lain t.t.t.l	02309
024	Perkhidmatan sokongan perhutanan		
	02401	Menjalankan aktiviti perkhidmatan penyediaan dokumen yang berkaitan dalam operasi perhutanan dan ladang hutan	02401
	02402	Binaan dan penyelenggaraan infrastruktur dalam hutan simpanan kekal (jambatan, jalan sementara dll.)	02402
	02403	Operasi bancian pokok (sebelum/selepas tebangan, penandaan pokok)	-
	02404	Perkhidmatan jentera, peralatan dan kelengkapan pengusahasian dalam kawasan hutan	-
	02409	Lain-lain perkhidmatan sokongan perhutanan t.t.t.l	-
031	Perikanan		
	03111	Perikanan komersil di laut dan perairan pantai	03111

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
	03112	Pemungutan ketam di laut	03112
	03113	Pemungutan sotong di laut	03113
	03114	Pemungutan udang di laut	03114
	03115	Pemungutan kerang-kerangan di laut	03115
	03116	Pemungutan haiwan dan organisma akuatik di laut	-
	03117	Pemungutan ikan hiasan di laut	-
	03119	Perikanan laut lain t.t.t.l	03119
	03121	Perikanan komersil di darat	03121
	03122	Pemungutan ketam air tawar	03122
	03123	Pemungutan udang air tawar	03123
	03124	Pemungutan kerang-kerangan air tawar	03124
	03125	Pemungutan haiwan dan organisma akuatik air tawar	-
	03126	Pemungutan ikan hiasan air tawar	-
	03129	Perikanan air tawar lain t.t.t.l	03129
032	Akuakultur		
	03211	Ternakan ikan di laut	03211
	03212	Ternakan ketam laut	03212
	03213	Ternakan udang laut	03213
	03214	Ternakan kerang-kerangan laut	03214
	03215	Ternakan haiwan dan organisma akuatik laut	03215
	03216	Ternakan ikan hiasan	03216
	03217	Operasi penetasan anak benih (laut)	03217
	03218	Ternakan rumpai laut	03218
	03219	Ternakan akuakultur laut lain t.t.t.l	03219
	03221	Ternakan ikan air tawar	03221
	03222	Ternakan udang air tawar	03222
	03223	Ternakan kerang-kerangan air tawar	03223
	03224	Ternakan ikan hiasan air tawar	03224
	03225	Ternakan reptilia dan amfibia	03225

Kumpulan	Perkara	Keterangan	MSIC 2008
	03226	Operasi penetasan anak benih (air tawar)	03224
	03229	Akuakultur air tawar lain t.t.t.l	03229
033	TBA		
	03301	Aktiviti atas vessel yang melibatkan penangkapan, pemprosesan dan pengawetan	-
	03302	Penyelenggaraan vesel perikanan, kapal	-
	03309	Menjalankan sebahagian aktiviti sokongan perikanan lain t.t.t.l	-
	03311	Penyelenggaraan tempat dan peralatan akuakultur	-
	03312	Operasi kolam ikan	-
	03319	Menjalankan sebahagian aktiviti sokongan akuakultur lain t.t.t.l	-
701	Aktiviti ibu pejabat		
	70101	Aktiviti ibu pejabat tanaman	70100
	70102	Aktiviti pengurusan ladang (tanaman)	70100
	70103	Aktiviti ibu pejabat ternakan	70100
	70104	Aktiviti pengurusan ladang (ternakan)	70100
	70105	Aktiviti ibu pejabat pembalakan dan perhutanan	70100
	70106	Aktiviti pengurusan ladang (pembalakan dan perhutanan)	70100
	70107	Aktiviti ibu pejabat perikanan	70100
	70108	Aktiviti pengurusan ladang (perikanan)	70100

GLOSARI

SEKTOR PERTANIAN

ISTILAH	DEFINISI
Sektor Pertanian	Merangkumi semua aktiviti ekonomi berkaitan tanaman, penternakan, perikanan dan perhutanan & pembalakan bagi pengeluaran makanan, bahan mentah dan produk lain.
Pegangan Pertanian	Pegangan Pertanian secara ideal ditakrifkan sebagai satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu hak milik atau penguasaan tunggal untuk tujuan pengeluaran pertanian tanpa mengambil kira hak milik, taraf sah atau saiz tanah. Pegangan Pertanian terdiri daripada dua (2) kategori iaitu Individu dan Pertubuhan Perniagaan. Maklumat untuk profil pegangan pertanian merujuk kepada lokasi tempat kediaman atau lokasi pertubuhan perniagaan.
Hasil Pertanian	Output daripada aktiviti sektor pertanian termasuk tanaman, ternakan, hasil perikanan dan hutan.
Input Pertanian	Sumber yang digunakan dalam proses pengeluaran pertanian seperti benih, baja, racun perosak, air, dan tenaga kerja.

SUBSEKTOR: TANAMAN

ISTILAH	DEFINISI
Tanaman Agromakanan	Tanaman yang dihasilkan untuk tujuan pemakanan seperti padi, jagung, sayur-sayuran dan buah-buahan.
Tanaman Agrokomoditi	Tanaman yang ditanam untuk tujuan komersial seperti kelapa sawit, getah, koko dan teh.
Kawasan Bertanam	Luas kawasan yang digunakan untuk penanaman sesuatu jenis tanaman.
Hasil Tanaman	Jumlah pengeluaran tanaman dalam satu musim atau tahun tertentu.
Mekanisasi Pertanian	Penggunaan mesin dalam pelbagai operasi penanaman seperti membajak, menuai dan menyembur racun.
Pertanian Bandar	Aktiviti penanaman yang dijalankan di kawasan bandar seperti tanaman sayur dalam pasu atau sistem hidroponik.

TANAMAN GETAH

ISTILAH	DEFINISI
Pekebun Kecil Getah	Akta RISDA Perusahaan Getah 1972 (sebagaimana pada 1 Nov. 2016) merujuk pemunya atau penduduk sah mana-mana tanah yang jumlah keluasannya kurang daripada 40 hektar, wakil sah pemunya atau wakil sah penduduk; dan seseorang yang memiliki atau mengendalikan satu ladang getah atau lebih dalam suatu negeri yang jumlah keseluruhannya tidak melebihi 40 hektar. Lembaga Getah Malaysia merujuk mana-mana pekebun kecil yang menjual getah perlu memiliki PAT-G yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan LGM (Pelesenan dan Permit) 2014.
Estet Getah	Akta RISDA Perusahaan Getah 1972 (sebagaimana pada 1 Nov. 2016) merujuk mana-mana tanah yang jumlah keluasannya tidak kurang daripada 40 hektar yang dimasukkan dalam suatu Skim yang ditetapkan dan yang berhubungan dengannya pemunya tanah itu berterusan menyertai Skim itu sepanjang tempohnya. Lembaga Getah Malaysia merujuk satu ladang getah keluasannya melebihi 40 hektar selaras dengan Garis Panduan Permohonan Lesen dan Permit LGM yang berkuatkuasa. Pertimbangan boleh diberikan kepada mana-mana estet yang mempunyai keluasan ladang tidak melebihi 40 hektar dan tidak layak memiliki Permit Autoriti Transaksi Getah (PAT-G).
Getah	Akta RISDA Perusahaan Getah 1972 (sebagaimana pada 1 Nov. 2016) merujuk segala getah asli dalam bentuk cecair, pepejal atau adunan yang didapati daripada tumbuhan getah dan termasuklah segala elastomer yang didapati daripada getah asli. Akta 551 LGM merujuk segala getah asli dalam bentuk cecair, pepejal atau adunan yang diterbitkan daripada apa-apa tumbuhan yang menghasilkan lateks dan getah tiruan dalam bentuk cecair, pepejal atau adunan yang diterbitkan daripada keluaran petrokimia dan termasuklah segala elastomer yang diterbitkan daripada getah asli atau getah tiruan atau kedua-duanya.

ISTILAH	DEFINISI
Getah Bekuan Ladang	Getah Bekuan Ladang merupakan bekuan getah asli yang diperolehi daripada penggumpalan susu getah (lateks) menggunakan asid atau secara semula jadi di dalam cawan getah atau bekas lain yang sesuai. Ia juga dikenali sebagai getah sekerap atau <i>cuplump</i> .
Lateks	Lateks merujuk kepada cecair berwarna putih yang terhasil daripada torehan pada batang pokok getah (<i>Hevea Brasiliensis</i>), yang dikenali sebagai susu getah. Susu getah mengandungi partikel getah yang terampai di dalam serum. Komposisi utama susu getah terdiri daripada partikel getah (30 - 40% KGK) serta serum yang mengandungi air, protein, lipid, karbohidrat, bahan berdarah, dan bahan bukan organik.
Getah Kepingan (<i>Ribbed Smoked Sheet/RSS</i>), <i>Unsmoked Sheet/USS</i>), <i>Air Dried Sheet/ ADS</i> atau campuran)	Getah Kepingan adalah getah asli yang dihasilkan dengan menggumpal lateks getah asli, diikuti dengan proses penghasilan lembaran getah beku yang kemudiannya melalui proses pengeluaran air menggunakan mesin giling berbunga atau tidak berbunga dan dikeringkan sama ada secara diasap (<i>Ribbed Smoked Sheet/RSS</i>) atau tidak diasap (<i>Unsmoked Sheet/USS</i>).
Getah Mutu Malaysia / Standard Malaysian Rubber (SMR)	SMR ialah gred khusus getah asli bongkah Malaysia yang memenuhi spesifikasi teknikal yang ditetapkan di bawah Skim SMR sebagai jaminan kualiti.
Kandungan Getah Kering (KGK)	Kandungan Getah Kering (KGK) atau dalam Bahasa Inggeris, Dry Rubber Content (DRC) adalah peratusan sebenar kandungan getah dalam susu getah atau getah bekuan ladang, selepas semua kandungan air dan bahan bukan getah dibuang.

TANAMAN KENAF & TEMBAKAU

ISTILAH	DEFINISI
Kenaf	Nama saintifiknya <i>hibiscus cannabinus L.</i> ialah sejenis tanaman jangka pendek musim panas yang berserat, bukan berkayu dan berasal dari Afrika.
Serat/ fiber	Serat semula jadi yang diperoleh daripada kulit batang pokok kenaf.
<i>Core</i>	Bahagian teras batang tumbuhan kenaf yang merupakan bahagian dalam batang.
<i>Bast</i>	Merujuk kepada serat dari kuit luar batang tumbuhan kenaf.
Kultivar	Merujuk kepada varieti atau jenis spesifik tanaman kenaf yang telah dibangunkan melalui proses pemilihan atau pembiakbakaan untuk memenuhi keperluan tertentu dalam industri pertanian dan pembuatan.
Foraj	Tanaman kenaf yang digunakan sebagai makanan ternakan.
Lignin	Bahan semula jadi yang terdapat dalam batang pokok tumbuhan kenaf, yang berfungsi untuk menguatkan batang pokok kenaf.
Proses <i>Retting</i>	Proses merendam batang kenaf untuk melonggarkan dan memisahkan serat dari bahagian batang yang lain, seperti kulit dan teras (core).
Mikroorganisma	Bakteria, kulat (fungi) atau protozoa menyerang atau menjangkiti sesuatu bahan atau organisma dan menyebabkan perubahan, kerosakan atau pereputan.
<i>Nectar</i>	Bahan semula jadi yang dihasilkan oleh kebanyakan tumbuhan berbunga yang mengandungi gula, terutamanya sukrosa, glukosa dan fruktosa. Nektar kenaf merujuk kepada cecair manis yang dihasilkan oleh bunga kenaf biasanya untuk menarik serangga pendebunga seperti lebah.

TANAMAN KOKO

ISTILAH	DEFINISI
Tanaman sampingan	Tanaman yang ditanam bersama tanaman utama dalam satu kawasan pertanian, sama ada untuk tujuan sokongan ekonomi, meningkatkan kepelbagaian hasil, atau mengoptimumkan penggunaan tanah. Tanaman ini bukan tanaman utama di sesebuah ladang atau kebun, tetapi boleh memberikan hasil tambahan dari segi pendapatan, nutrien tanah, atau perlindungan ekologi.

TANAMAN LADA

ISTILAH	DEFINISI
Pekebun kecil	Individu atau isi rumah yang menjalankan aktiviti penanaman lada. Mengusahakan ladang lada berkeluasan kurang daripada 2.5 hektar (atau 6 ekar), meskipun keluasan sebenar boleh berbeza mengikut definisi agensi. Menjalankan aktiviti penanaman secara tradisional atau semi-komersial. Bergantung kepada pendapatan hasil lada sebagai sumber ekonomi utama atau sampingan.

SUBSEKTOR: TERNAKAN

ISTILAH	DEFINISI
Ternakan	Haiwan yang ditanak untuk tujuan pengeluaran daging, susu, telur, bulu dan kulit. Ternakan melibatkan amalan pembiakan, pemeliharaan dan penjagaan kesihatan haiwan bagi memastikan produktiviti dan kesejahteraan haiwan terjamin.
Penternak	Individu atau entiti yang menjalankan aktiviti penternakan.
Sistem Penternakan	Kaedah penternakan seperti intensif (dalam kandang), separa intensif, dan ekstensif (meragut bebas).
Makanan Ternakan	Bahan yang diberi kepada haiwan termasuk rumput, dedak, silaj dan suplemen nutrien.
Keluaran Ternakan	Produk seperti daging, susu dan telur yang diperolehi daripada haiwan ternakan.

SUBSEKTOR: AKUAKULTUR

ISTILAH	DEFINISI
Akuakultur	Aktiviti pembiakan dan pemeliharaan hidupan akuatik seperti ikan, udang dan kerang dalam persekitaran terkawal.
Kolam Ternakan	Struktur atau kawasan air seperti kolam tanah atau tangki yang digunakan untuk penternakan hidupan akuatik.
Sistem Tertutup	Sistem pengurusan air akuakultur yang terkawal sepenuhnya seperti sistem resirkulasi (RAS).
Benih Ikan	Ikan muda yang digunakan untuk ditenak dalam sistem akuakultur.
Makanan Akuakultur	Bahan makanan yang digunakan untuk memberi nutrisi kepada hidupan akuatik yang ditenak.
Hasil Akuakultur	Jumlah pengeluaran hasil akuakultur dalam satu musim atau tahun.

SUBSEKTOR: PERIKANAN TANGKAPAN

ISTILAH	DEFINISI
Perikanan Tangkapan	Aktiviti menangkap ikan dan hasil laut dari perairan semula jadi.
Nelayan	Orang yang terlibat dalam penangkapan ikan di laut, sungai atau tasik.
Bot Perikanan	Bot yang digunakan untuk menangkap ikan, diklasifikasikan mengikut saiz dan jenis operasi.
Alat Tangkapan	Peralatan yang digunakan seperti pukat, rawai, jaring dan pancing.
Pendaratan Ikan	Proses membawa hasil tangkapan ke darat untuk dijual atau diproses.
Zon Perikanan	Kawasan laut yang ditetapkan untuk aktiviti perikanan seperti Zon A hingga Zon C.
Zon A	Zon A merangkumi kawasan perairan satu hingga lapan batu nautika dari pantai dan diperuntukkan kepada nelayan kecil yang menggunakan sampan atau bot kecil serta peralatan tradisional seperti pukat hanyut dan bubu.

ISTILAH	DEFINISI
Zon B	Zon B meliputi kawasan antara lapan hingga 15 batu nautika, di mana nelayan komersial berskala kecil beroperasi dengan bot berkapasiti sederhana yang sering menggunakan pukat tunda.
Zon C	Zon C mencakupi perairan antara 15 batu nautika hingga sempadan zon ekonomi eksklusif (ZEE merupakan suatu Kawasan laut yang jaraknya 200 batu nautika dari garis pantai sesebuah negara).

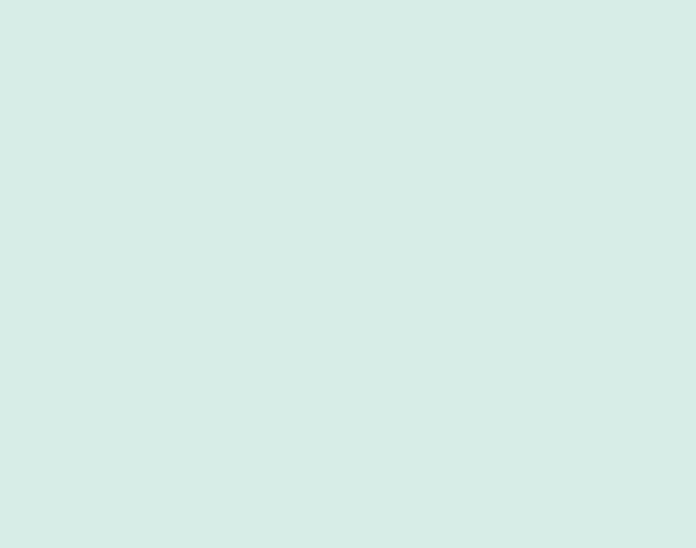
SUBSEKTOR: PERHUTANAN & PEMBALAKAN

ISTILAH	DEFINISI
Hutan simpanan kekal	Menurut Seksyen 2, Akta Perhutanan Negara 1984 (Akta 313), Hutan Simpanan Kekal (HSK) ertinya mana-mana tanah yang dijadikan atau disifatkan telah dijadikan HSK di bawah Akta ini. Kawasan tersebut ditadbir sepenuhnya oleh Jabatan Perhutanan Negeri dan semua hasil hutan dalam kawasan ini adalah milik Kerajaan Negeri.
Hutan tanah bermilik (milikan swasta)	Hutan tanah milikan swasta adalah hutan yang dimiliki oleh individu, syarikat, atau entiti swasta lain. Ini bermaksud bahawa sebidang tanah yang ditutupi oleh hutan tersebut adalah milik peribadi dan bukan milik kerajaan atau masyarakat umum. Hutan tanah milikan swasta boleh diurus dan dimanfaatkan mengikut kepentingan pemiliknya yang mungkin merangkumi eksploitasi kayu, pengeluaran bahan bukan kayu, pemuliharaan atau matlamat lain.
Hutan tanah kerajaan	Hutan tanah kerajaan menurut seksyen 5, Kanun Tanah Negara 1965 (Akta 56/1965) ialah semua tanah di dalam negeri itu (termasuk sebanyak mana dasar mana-mana sungai dan tepi pantai laut, seperti yang termasuk di dalam wilayah negeri itu atau batas perairan wilayah) selain daripada: a. Tanah bermilik; b. Tanah rizab; c. Tanah lombong; dan d. Mana-mana tanah yang di bawah peruntukan mana-mana undang-undang yang berkaitan dengan hutan (sama ada diluluskan sebelum atau permulaan Akta ini), pada masa itu adalah hutan simpanan.

ISTILAH	DEFINISI
Hasil Utama Hutan	Hasil hutan yang dinyatakan dalam Bahagian A Jadual Kedua Akta Perhutanan Negara 1984 iaitu hasil hutan utama hendaklah terdiri daripada yang berikut: (a) Kayu bulat; (b) Kayu jaras; (c) Kayu api; (d) Arang; dan (e) Semua jenis rotan.
Hasil Kecil Hutan	Hasil hutan yang dinyatakan dalam Bahagian B Jadual Kedua Akta Perhutanan Negara 1984 iaitu hasil hutan kecil hendaklah terdiri daripada hasil hutan lain yang tidak termasuk sebagai hasil utama hutan.
Hasil Hutan Bukan Kayu	Semua produk hutan kecuali kayu-kayan, termasuk bahan-bahan lain yang diperolehi daripada pokok seperti resin dan daun serta produk-produk lain daripada tumbuhan dan haiwan.
Kayu Balak	Pokok besar yang ditebang untuk diproses menjadi kayu gergaji atau produk lain.
Kayu Jaras	Mana-mana bahagian yang dipotong daripada pokok dan mempunyai diameter kurang daripada 30cm pada sebelah hujungnya yang besar.
Kayu Keras Berat	Kayu yang berat dan mempunyai ketumpatan melebihi 880kg/m ³ .
Kayu Keras Sederhana	Kayu yang sederhana berat ke berat dan mempunyai ketumpatan melebihi 720kg/m ³ ke 880kg/m ³ .
Kayu Keras Ringan	Kayu dalam kumpulan ini adalah lebih ringan dan termasuk kayu yang ketumpatan kurang daripada 720kg/m ³ .
Ladang hutan kekal	Kawasan yang ditanam dengan pokok atau tumbuh-tumbuhan hutan, sama ada daripada spesies tempatan atau dagang, dengan kaedah tanaman secara terbuka yang luasnya tidak kurang daripada 50 hektar.
Penanaman Semula Hutan	Usaha menanam semula pokok selepas aktiviti pembalakan untuk memastikan kelestarian hutan.

ISTILAH	DEFINISI
Pembalakan	Penebangan pokok bagi mendapatkan kayu balak untuk kegunaan industri.
Perhutanan	Pengurusan dan pemuliharaan hutan untuk pengeluaran kayu dan hasil hutan bukan kayu.
Silvikultur	Cara penghasilan dan penjagaan hutan melalui manipulasi penubuhan, komposisi dan pertumbuhan hutan untuk memenuhi objektif pemilik hutan tersebut. Ianya boleh merangkumi atau tidak merangkumi pengeluaran kayu-kayan.

ISBN 978-967-253-923-0

